

брой 4/2006, цена 20 Кч

Българин

Списание за българите в Чехия

A photograph of a middle-aged man with a receding hairline, smiling warmly at the camera. He is wearing a blue and white checkered shirt over a dark t-shirt. He is seated at a dark wooden grand piano, with his hands on the keys. A silver microphone on a stand is positioned in front of him, angled towards the piano. The background shows a room with potted plants and a table covered with a white cloth.

ВАЛДИ ТОТЕВ

СПОМЕНИТЕ НА ЕДИН ЩУРЕЦ

XIV МЕЖДУНАРОДЕН
ФИЛМОВ ФЕСТИВАЛ

“ЛЮБОВТА Е ЛУДОСТ”

КИРИЛ МАНОЛОВ

ЗАВОЕВАТЕЛЯТ
НА НОВИ СЦЕНИ

НЕПАЛ И ТИБЕТ

ПОД СТЯХАТА НА СВЕТА

ДИАМА с.р.о.

Внос и дистрибуция на маркови български вина и хранителни стоки, дрогерия (АРОМА)

Склад на едро: Kostelecká 11, 250 63 Mratin, Praha - východ
tel.: 00420 326 982 493, fax: 00420 326 982 495, e-mail: diama@iol.cz

Представителни магазини:

RADEK – Národní obrany 31, 160 00 Praha 6 - Dejvice
Potraviny s.r.o.- Bubenečská 7, 160 00 Praha 6

Мили читатели,

В този увод пиша за радости. Мои, а може би и ваши. Има една чешка поговорка, в която се казва нещо за самохвалството и неприятната миризма, но конкретно в този случай съм решил да я игнорирам и да споделя с вас хубавите чувства, които ме обзеха при подготовката на този брой. Надявам се, че ще ги изпитате и вие, когато няколко страници по-нататък прочетете как известните български актьори Любен Чаталов, Джоко Росич и Гинка Станчева са убедени в подема на българското кино и че на тазгодишния фестивал „Любовта е лудост“ са се представили петнайсет нови български филма и догодина се очаква техният брой още да нарасне.

Зарадвах се и от перспективата заедно с вас и с легендата с име „Щурците“ да чуем на живо в Прага „Среща“, „Две следи“, „Бяла тишина“ и други класики на българската поп и рок музика, за която говори лицето на този брой – винаги лъчезарният Валди Тотев.

Зарадвах ме и думите на един колега журналист от София, с когото споделих, че освен с Валди Тотев, Любен Чаталов, Гинка Станчева и Джоко Росич, в този брой на списание „Българи“ читателите ни ще се срещнат и с оперния „Голиат“ Кирил Манолов, с пианиста Георги Черкин и че на неговите страници ще могат да пътуват до Непал и Тибет. „Вие сякаш сте в София, а не в Прага, толкова звезди на едно място имаме понякога проблем да съберем тук в столицата!“ – възкликна той и допълнително подсили радостта ми.

Дано да сме успели да зарадваме и вас – нашите читатели. Приятно четене.

Иван Иванов

Съдържание

4. – 9. НАКРАТКО

10. – 15. БЪЛГАРИТЕ В ЧЕХИЯ:

- ГЕОРГИ ЧЕРКИН: „КУЛТУРАТА НИ СЪЗДАВА САМОЧУВСТВИЕ, ЧЕ ИМАМЕ КАКВО ДА ДАДЕМ НА СВЕТА“

- „НАЙ-ДЪЛГОТО ХОРО“ ГОСТУВА В ПРАГА

- СТАРОБЪЛГАРСКИ СЛЕДИ В ЕВРОПЕЙСКАТА ИСТОРИЯ
- ЗА ЕДИН ПО-МЛАДЕЖКИ ЖИВ СЮРРЕАЛИСТ
- БЪЛГАРСКИ ПЕРФОРМАНС НА МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ В ПРАГА
- НЕЗАБРАВИМО ПРЕЖИВЯВАНЕ ЗА ПРАЖКИТЕ МУЗИКАЛНИ ФЕНОВЕ
- „ЗЛАТНИ СТРАНИЦИ ОТ СРЕДНОВЕКОВНА БЪЛГАРИЯ“ В ПРАЖКИЯ

20. – 23. ВАЛДИ ТОТЕВ

16. – 19. ГИНКА СТАНЧЕВА

26. – 29. НЕПАЛ И ТИБЕТ

- ЕВРОИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР
- СЪЕДИНЕНИЕТО ПРАВИ СИЛАТА

16. – 19. ТЕМА НА БРОЯ:
XIV МЕЖДУНАРОДЕН ФИЛМОВ ФЕСТИВАЛ „ЛЮБОВТА Е ЛУДОСТ“

20. – 23. ИНТЕРВЮ:
ВАЛДИ ТОТЕВ
СПОМЕНИТЕ НА ЕДИН ЩУРЕЦ

24. – 25. КУЛТУРА:
КИРИЛ МАНОЛОВ
ЗАВОЕВАТЕЛЯТ НА НОВИ СЦЕНИ

26. – 29. НА ПЪТ:
НЕПАЛ И ТИБЕТ
ПОД СТЯХАТА НА СВЕТА

24. – 25. КИРИЛ МАНОЛОВ

През изминалите 16 години около един милион българи напуснаха родината си, за да търсят препитание в чужбина. България остана не само без мениджъри, но и без строители, фрезисти и строители. Външният министър Ивайло Калфин съобщи, че липсващите кадри ще се търсят най-напред сред българските общности в чужбина – основно в Молдова и в Македония. Същевременно ще трябва да се реши и въпросът за всички чужденци, които ще работят в България.

Премиерът Сергей Станишев иницира съставяне на работна група, която да изготви доклад за миграционната политика на България и да приложи съответни мерки за връщане на част от сънародниците ни в България.

Световните агенции предадоха, че **държавният секретар на САЩ Кондолиза Райс** е поискала от либийския си колега Абдел Рахман Шалкам Либия да освободи българските медицински сестри и да изплати изцяло обезщетенията на семействата на загиналите в атентата над Локъбри. Когато тези два въпроса бъдат решени, САЩ ще изпрати дипломати в мисията си. Двамата външни министри се срещнаха в Ню Йорк в края на септември и със срещата си поставиха началото на възобновяване на дипломатическите отношения между двете страни.

Документ за осъдените български медицински сестри в Либия бе разпространен от българската делегация в Интерпарламентарния съюз сред делегатите на 115-та асамблея на съюза. Призовават се всички парламентаристи на Асамблеята да се застъпят за несправедливо осъдените на смърт българи.

Новото летище в София ще бъде открито най-рано през февруари, а не на 15 декември, както беше предвидено. Причините за закъснението са недовършената строителна дейност и забавената процедура по приемане на обекта. Освен това превозвачите са поискали три месеца предизвестие от летищните власти.

“Хемус ер” предложи с 2,634 млн. лв. по-висока цена, 7 пъти повече инвестиции и 5 пъти повече работни места от италианската “Ейр Уан” за “България ер”. Така спечели конкурса, обявен от Агенцията за приватизация. Ако сделката за “България ер” приключи успешно, самолетите на двете авиокомпании ще изпълняват 134 полета седмично по 29 международни и 2 вътрешни линии.

62 Пловдивски панаир се проведе в края на септември. Той бе най-мощният през последните 20 години. Изложението беше на площ от 115 000 кв.м. В него участваха 3548 фирми от 49 страни. От тях 1353 бяха български, 556 - немски, 444 - италиански, 146 -

турски и 140 - американски. Турция беше страна-партньор на България на панаира. През 2005 г. износет на машини и принадлежности от Турция за България е нарастнал с 81 % и заема първо място в общия износ в тази област на Турция през миналата година.

Скандалната сделка за магистрала “Тракия” е пред провал, пише в. “Стандарт”. Български фирми са предложили да доизградят магистралата на половин цена. Анализ на международната консултантска компания “Прайс Уотърхаус Купър” показва, че сделката е неизгодна за държавата. Ако държавата развали сделката, ще трябва да плати около 150 млн. лева неустойка на португалските фирми, но експертите твърдят, че това ще е по-изгодно, защото България ще може да ползва заем от ЕИБ и средства от еврофондовете. При това ще има печалба от трафика и платените тол такси. В противен случай страната ни ще плати 717 млн.

Още 15 млн. лева са отпуснати от правителството, за да може да продължи **изграждането на метрото в София** в участъка “Интерпред - Младост” и за доставка на метро вагони. Правителството ще отпусне 5 млн. лева от приходи от ДДС. За изграждането на метрото ще бъдат вложени общо 228 млн. евро, като се предполага, че 152,5 млн. от тях ще бъдат от фондовете на ЕС, а 75,5 млн. евро – от бюджета.

Подготвеният за второ четене проектозакон за достъп до документи на ДС и разузнавателните служби на БНА бе одобрен от парламентарната комисия по вътрешна сигурност. Ще бъдат отворени архивите от 9 септември 1944 г. до 25 февруари 1991 г. Деветчленна комисия, избрана от парламента, ще разсекретява документите. Комисията ще се избира за срок от пет години, като никой от партиите няма да има право на мнозинство в нея. Ще бъдат проверени няколко хиляди души, които заемат публични постове или се занимават с публична дейност. Имената на агентите, които са били реактивирани през 1991 г., както и имената на тези, за които има само картонче в архивите на ДС, също ще бъдат оповестявани. Резултатите ще се бъдат огласени в интернет.

В АЕЦ “Козлодуй” в началото на октомври бе регистрирано изтичане на радиация. Открит е повишен радиационен фон в VI блок заради пробив в тръбопровод. Повреденият тръбопровод вече е изрязан. Предварителната оценка за степента на инцидента е “нула”, твърдят от АЕЦ. “Козлодуй”.

Бързият влак Варна-София дерайлира край гара Вlado Тричков. Падането му в река Искър се е разминало, благодарение на бързите реакции на машиниста и на бавната скорост, с която се е движил влакът. 90% от жп катастрофите в България се дължат на лошите жп пътища и старите влакове. Необходими са между 120 и 150 млн. на година, за да не се наложи затварянето на жп линиите. Общо 2,5 милиарда лева са необходими за закупуване на нови вагони и за ремонт на пътищата.

Комисията за бедствията към Министерския съвет ще плати за възстановяване на щетите от разлетия мазут по Дунав. Тя ще финансира всички ведомства, които се включиха в овладяване на екологичната катастрофа. Очаква се пораженията да са в размер на 2 млн. лева. Тоновите гориво са изпуснати от рафинерията в Прахово, но тъй като Сърбия отказа да плати щетите, ще бъде заведено дело в международен съд, съобщи министърът на околната среда Джевдет Чакъров. В началото на октомври нефтено петно дълго стотици километри замърси 39 дка площ. Съдържанието на нефт в р. Дунав беше 100 пъти над нормата. Само за почистване на Видинска област са необходими 800 000 лв. В момента се търси гробище за разлетия мазут.

Министърът на транспорта Петър Мутафчиев съобщи на международния семинар “Железопътен форум 2006” във Велико Търново, че 2470 км от 3629 км главни жп линии в страната са тотално амортизирани, а всеки трети вагон в БДЖ е с изтекъл технологичен ресурс. Затова средната скорост в страната е паднала на 66 км/ч, а в някои райони и под 48 км/ч. От 1993 г. досега не е правен ремонт на жп линиите. Предстои закупуване на 25 нови мотриси от “Сименс” на стойност 106 млн. евро.

В края на септември **Стара Загора** бе отново **обгазена със серен диоксид**. Нивото на газа е надвишило с 2,6 допустимата граница. От Регионалната инспекция по околната среда и водите твърдят, че източник на замърсяването е ТЕЦ “Марица изток”.

280 000 бали от софийския боклук ще бъдат извозени към сметищата в Пловдив и Карлово. СОС отмени решението си за затваряне на сметището в Сухиндол. То ще може да се ползва от 1 до 4 години.

Рухна къщата на Христо Смирненски в София, която е паметник на културата. Жертви няма. Сградата се води към Института за паметниците на културата и не е ремонтирана повече от 20 години.

105 г. от създаването на Българския лекарски съюз и Деня на лекаря бяха тържествено

чествани в НДК. Призът "Лекар на годината" получи проф. Генчо Начев, проф. Григор Горчев и д-р Тодор Черкезов. В чест на медичните я Валя Балканска и танцува съставът на Нешка Робева. Беше направена и първата копка на бъдещия Дом на лекаря в София.

Според Националния статистически институт цените на апартаментите във Варна през третото тримесечие са по-високи от тези в София. Квадратният метър в морската столица се продава средно за 1343,7 лв., а в София за 1341 лв. Само от юни до септември цените на жилищата във Варна са се вдигнали с 6,3 %, докато недвижимите имоти в цялата страна са поскъпнали с 4,6%. Поевтинели са имотите в Ямбол, Кърджали и Ловеч. С 12% са нараснали цените на имотите в Смолян и Благоевград.

Британци купуват масово жилища в Банско, като харчат пенсионните си осигуровки. Жилищата в курорта са в размер на 20 000 лири. Пистите над града са отлично поддържани, а лифтовете – модерни. Градът има население от 10 000 жители и вече със 150 бара.

От 800 000 до 1 млн. туристи се очакват през зимния сезон в Банско, където за една година бяха построени 100 нови хотели. В момента леглата в курорта са 15 000, като се очаква догодина броят им да се увеличи двойно.

Нестинарски танц ще рекламира България на най-голямото туристическо изложение за професионалисти WTM в Лондон през ноември. 12 танцьори ще играят боси върху стъклена пътека с вградени камъни, като зрителите ще могат да наблюдават на екрани автентичен нестинарски танц. На борсата ще се представят 28 български компании. "Осъзнай сетивата си" е мотото на нашата дестинация.

След проверка на Столичния инспекторат се установи, че **детските курорти на Столичната община са разпродавани на безценно**. Общинската фирма "Галатея" е продавала средно за по 10 лева на квадратен метър имоти в София, Самоков, Рибарица и др. Кметът Бойко Борисов поиска на разположение на общината да има наблюдаващ прокурор, за да не се повтори случаят с "Топлофикация".

Около 100 000 млн. лв. са загубите на София, причинени от **скандалната общинска фирма "Софийски имоти"**. 60 млн. лв. са изчезнали в смесени дружества като "София сити компани" и "Парк Мария Луиза". На безценница са продавани скъпи имоти: магазин на бул. "Ви-

БЪЛГАРИЯ И ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ

България ще стане пълноправен член на Европейския съюз на 1 януари 2007 г.

стана ясно на 26 септември. "Убеден съм, че присъединяването на България е заслужено и страната ви ще бъде гравивен член на съюза", каза председателят на еврокомисията Жозе Мануел Дурау Барозу по време на еднодневното си посещение в София. До края на март ще трябва да се създаде механизъм за разпределение на еврофондовете, иначе средствата ще бъдат намалени с една четвърт. България ще бъде санкционирана с предпазни клаузи или парично, ако спре реформата в правосъдието, земеделието и в борбата с корупцията, организираната престъпност и прането на пари.

Евронаблюдателят от "Атака" Димитър Стоянов предизвика расистки скандал. Скандалът започна от чата за дебати на евродепутатите, в който Димитър Стоянов написа, че "на българските пазари могат да се намерят по-красиви циганки за по 5 000 евро парчето, уау!" Коментарът му е по повод номинирането на Ливия Ярока, първата жена от ромски произход в Европарламента, за годишната награда в областта на правосъдието в списание *Parlament Magazine*. Българските евродепутати веднага сезираха комисията по парламентарна етика, която предложи на Народното събрание да преразгледа решението си, с което са избрани българските наблюдатели в Европейския парламент и да направи поименен избор на наблюдателите ни. Народното събрание осъди в декларация Димитър Стоянов за обидни коментари за етническия произход на евродепутатката Ливия Ярока. Декларацията бе приета единодушно с 159 гласа "за".

Външните министри на държавите-членки на ЕС потвърдиха официално на 17 октомври присъединяването на България и Румъния към Съюза на 1.1.2007 г. по време на редовното заседание на Съвета.

Министърът на външните работи Ивайло Калфин активира сайт www.eunews.bg в Информационния център "България

в ЕС". Той информира чуждите и българските медии за изпълнението на препоръките на ЕС по подготовката на България за влизането ѝ в ЕС.

Шефът на Европейския парламент Жозеп Борел не прие извиненията на българския евродепутат Димитър Стоянов и го призова публично да оттегли провокативните си забележки, шокирали евродепутатите, като се придържа към парламентарната етика. Стоянов отговори, че ще изтегли писмото си, ако Борел обяви какво мисли за търговията с хора и нарушаването на правата на човека в България.

Зам. министърът на вътрешните работи Бойко Коцев съобщи, че вече е приключил съвместния проект на дирекция "Миграция" с белгийските миграционни служби и че от януари 2007 г. българите ще работят без проблеми в Белгия, като ще могат да минават през коридорите за гражданите на ЕС.

След 1 януари 2007 г. българските граждани ще преминават вече през граничните гишета на страните-членки на ЕС, но все още със задгранични паспорти, а не с лични карти. Престоят им обаче няма да се ограничава до 3 месеца за всяко полугодие, а студентите няма да има нужда да подновяват визи всяка година.

Европейска здравна карта ще се издава на българите, които пътуват в ЕС от 1 януари 2007 г. Тя ще им дава възможност за безплатна спешна и неотложна медицинска помощ. Картите ще се издават в районните здравни каси само на граждани с редовна здравна застраховка.

Според изследване на агенция АФИС, поръчано от в. "Стандарт", 63 % от българите смятат, че след влизането на България в ЕС икономиката ни ще се развива прогресивно. Същевременно всеки втори българин очаква да обеднее след 1 януари 2007 г. 45 % от анкетираните очакват положителни, а 43% - отрицателни промени в жизнения си стандарт. 70% се надяват след влизането ни в ЕС да има строг контрол на управлението. 58% смятат, че чуждите фирми ще изтласкат българските от пазара.

Министерският съвет единодушно одобри министъра по европейските въпроси **Меглена Кунева** за първия български еврокомисар. Кунева ще бъде еврокомисар за защита на потребителите. Експерти в Брюксел ще бъдат и Александър Арабаджиев, Тодор Чипев и Надежда Сандолова.

НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ

“Юниверс” е първият български автомобил. Негов прототип създадоха студенти от Инженерно-педагогическия факултет на Техническия университет в Сливен. Инициатори на проекта “Автомобил, произведен в България” са доц. Станимир Карапетков, декан на факултета и проф. Харолд Лешке, топдизайнер на коли от “Мерцедес-Бенц”. В началото на март следващата година ще бъде представен окончателният вариант на колата. Сега предстои поставяне на двигателя, който ще е от модел “Смарт”. Първият български автомобил ще е евтин. Няколко милиарда лева ще са необходими за построяване на фабрика за производство на българските коли.

Рекорден ръст на български студенти в чужбина има през последните три години. За периода 2004-2006 броят на българските студенти зад граница се е увеличил почти два пъти – от 25 000 на 54 000 души. Според данни на ЮНЕСКО този ръст ще предвижи България още по-напред в класацията на най-големите износители на интелект, в която страната ни беше на трето място през 2004 г. сред страните на Източна Европа.

Доц. д-р Ангел Смикаров, зам.-ректор на Русенския университет и координатор на националната програма за създаване на виртуално образователно пространство в България заяви, че вузовете ще свържат виртуалните си библиотеки в обща мрежа. Всички университети, колежи и институти на БАН ще имат мощен сървър с инсталирана виртуална библиотека. Всяка от тях ще се свърже със сайта на Българския виртуален университет, а след това мрежата ще се интегрира с европейската.

Голям наплив на чужди студенти е регистриран в началото на новата учебна година в България. Най-много са кандидатите от съседните държави – Турция и Македония, но се наблюдава засилен интерес на студенти от страните от Третия свят. Все повече се увеличава броят на вьетнамските студенти, които проявяват интерес към българските вузове. Таксата за чуждите студенти е от 1 500 до 4 200 евро.

Директорът на Института по микробиология проф. Ангел Гълъбов оповести на XI международен конгрес по микробиология във Варна, че откривателят на лактобацилум булгарикус д-р Стамен Григоров е открил действието на лечебната плесен, известна като пеницилин, много преди Александър Fleming, който се счита за неин официален откривател.

Ректорът на Софийския университет “Св. Климент Охридски” Боян Биолчев каза на откриването на новата учебна година пред 4069 първокурсници, че “нашата Алма Матер отдавна е в средата на европейския интелект”. 250 от първокурсниците са чужденци, което е с 25 % повече от 2005 г. Общият брой на чуждестранните студенти е 1 200. Тази учебна година е открит и медицински факултет към университета.

тоша” бил продаден за минималната сума от 14 700 лв. “Софийски имоти” не прибираща дивиденди от нито една от 12-те съвместни дружества, в които участва.

Агенцията за държавна финансова инспекция констатира, че в 101 от общо 256 общини има злоупотреби с получените за бедствията пари. 15 общини, между които и столичната, са дадени на прокурора. Най-много нарушения са открити в Софийска и Шуменска област.

Държавната енергийна комисиия започна проверка в Пловдив и Стара Загора, предизвикана от информация в медиите и по сигнали на граждани за незаконно надписани сметки на тока от австрийската EVN за август и септември. По предварителни данни на милион и половина абонати в 8 области сметките са надвишени с по 20%, защото консумацията на тока е изчислена по завишена тарифа. Енергийният регулатор ще провери всички ЕРП-та за качеството на тока и за спазването на лиценза.

CEZ, собственикът на столичното Енерго, спира тока в София по всяко време. Това предизвиква масови протести на гражданите. От CEZ твърдят, че срывовете са причинени от аварии, кражби и включване на нови сгради.

Италианският “Енел” и “Булгаргаз” подписаха меморандум за изграждане на газопровод от България през Македония и Албания до Италия. Газопроводът ще пренася руски природен газ. “Енел” ще изгради и нов блок с мощност 600 мвт. в ТЕЦ “Марица-изток” 3.

През февруари предсрочно ще бъде включен I блок на ТЕЦ “Марица-изток” 3, съобщи изпълнителният директор на “Енел” Фулвио Конти. Това донякъде може да предотврати енергийната криза, която се очаква след спирането на III и IV блок на АЕЦ “Козлодуй”. С 19% ще се увеличи себестойността на тока на АЕЦ “Козлодуй”, ако централата не се снабди с лиценз за използване средства-

та на фондовете за извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения.

Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) ще отпусне на България от 500 до 700 млн. евро от 2007 до 2013 г. Това е записано в меморандума за разбирателство и финансиране на инфраструктурата, който подписаха президента на ЕИБ Филип Мейстад и министъра на финансите Пламен Орешарски. ЕИБ е най-голямата кредитна институция в света, отпускаща изключително изгодни кредити.

България ще получи още 3 млн. долара допълнителна военна помощ от САЩ от Фонда за коалиционна солидарност. През 2006 г. страната ни получи вече 15 млн. долара военна помощ от САЩ и 9,9 млн. долара от средствата по Програмата за чуждестранно военно финансиране.

Султанът на Оман Кабус Бен Саид даде 300 000 долара безвъзмездна помощ за пострадалите от миналогодишните наводнения в България. Зам.-министърът на външните работи Феим Чаушев връчи чека на Българския Червен кръст, на министъра на държавната политика при бедствията Емел Етен и на Националното сдружение на общините.

Гръцките инвестиции в България надхвърлят 640 млн. евро през първите шест месеца от годината. За цялата 2005 г. те са били едва 181 млн. евро. Гърция е вече вторият най-голям инвеститор в страната ни.

Гърция се нареди на първо място по инвестиции в банковата система в България, след като гръцката Евробанк И ЕФ ДЖИ постигна споразумение за покупката на 74,26 на сто от капитала на Банка ДЗИ. Общата сума на седемте трезора с гръцко участие е около 8,5 млрд. лева. След гърците най-голям пазарен дял имат италианците, следвани от унгарци и австрийци.

До края на годината **стокообменът между България и Турция** ще достигне 3 млрд. долара. Турция е вторият най-голям пазар за български стоки, а България е в Топ 5 на Турция, твърди министърът на икономиката Румен Овчаров.

Главният прокурор Борис Велчев нареди на прокурора Пламен Марков да си подаде оставката, тъй като не

е запорирал сметките и имотите на Ангелина Димитрова, вдовица на Константин Димитров-Самоковец. Благодарение на това тя успяла да продаде недостроения луксозен хотел “Константин палас”. Българското имущество на убития бос на контрабандата възлиза на около 20 млн. евро, а това в Лондон – на 3.2 млн. евро.

Заради недобре свършена работа Велчев отстрани и наблюдаващия обвинител по делото "Топлофикация" Владимир Йорданов.

"Алкоа", световният лидер в производство на алуминиеви изделия, откри в Стара Загора най-големия си завод в Източна Европа. Бившите сгради на ДЗУ са превърнати само за една година в модерен завод за производство на алуминиево и полиетиленово фолио за домакинството, в който ще работят 200 души. Корпорацията инвестира в старозагорския завод 30 млн. долара.

Ръководителят на италианската прокуратура "Антимафия" Пиеро Грасо предаде в София на главния прокурор Борис Вел-

чев папка с имената на наши престъпници в Италия. Италианските власти вече поискаха екстрадирането на българи, уличени за трафик на хора, след като през май приключи международната операция "Елвис". Настоящата папка обаче съдържа нови имена.

В завод на френската компания "Монтюпе" край Русе ще се произвеждат части за "Рено", "Пежо", "Ситроен" и "Ауди" за Западна Европа, Чехия, Словакия и Турция. Първата копка на завода бе направена от министъра на икономиката и енергетиката Румен Овчаров. "Монтюпе" ще разкрие до 2011 г. 1 500 работни места в крайдунавския град. В завода ще бъдат вложени 70 млн. лева, като държавата отпуска 9 млн. лв. за инфраструктурата.

Преди четири месеца стартира процедурата за екстрадиция на български граждани от страната по искане на Италия. 18 души от поисканите 43 са вече екстрадирани. Някои експерти са единодушни, че това е в разрез

КУЛТУРА

Празници на Смолян се провеждат през октомври в Смолян. Честванията се организираха по повод 94 години от Освобождението на Родопите от османско владичество. В рамките на празниците се проведе Вторият туристически събор "Петковден", 20-то юбилейно изложение "Родопи експо 2006", изложби и концерти. Почетен гост беше вицепремиерът и министър на външните работи Ивайло Калфин.

През септември в Казанлък се проведе **Празник на Долината на тракийските царе**. Той се организира за втори пореден път от община Казанлък и японската агенция за международно сътрудничество "Джайка". Програмата включва изложби, концерти на открито, научен симпозиум, тематичен пленер и др. Най-привлекателен за зрителите тази година беше спектакълът "Почитане на свещения покровител" пред входа на могилата Голяма Косматка., където преди две години бе открит храмът на тракийския цар Севт III от IV-V в. пр.н.е., бронзовата глава на владетеля и златен венец.

По време на Международния карнавал на плодородието 10 000 души се наслаждаваха на победоносното превземане на Шуменската крепост от Владислав Варненчик. В спектакъла участваха рицарски клубове от Полша, Чехия и Унгария, кас-

кадьори от варненския клуб "Цигота", старозагорската школа "Вагатур" и членове на клуб "Традиция".

Внучката на Джон Атанасов Тамара Бъртън представи в България книгата си "Човекът, който промени света. Атанасов и компютърът". От пилот в гражданската авиация тя се превърна в изследовател на живота на именития си дядо, като възнамерява да направи и документален филм за него. "Аз съм американка, но сърцето ми е българско", казва Тамара Бъртън. Роднините на Джон Атанасов – съпругата му Алис, синът Джон и двамата му внуци – Тамара и Джон пристигнаха в страната ни през октомври, за да вземат участие в международния симпозиум по съвременни информационни технологии, посветен на Джон Атанасов.

"Порти с цвят на шафран" се нарича изложбата на голямата полска фотографка Сабина Шафранковска, представена през септември в Дома на хумора и сатирата в Габрово. Тя съдържа фотоси от "Портите" на Христо Явашев – Кристо и жена му Жан Клод. 7516-те порти с прикрепени на тях платна бяха разположени в алеи с дължина 37 км. в Централ парк в Ню Йорк миналата година и бяха видени от 7 млн. души.

Най-голямата изложба на съвременно българско изкуство бе открита във Виена през октомври. В елитната галерия "Кюнстлерхаус" бяха експонирани 135 творби на 45 български автори, участвали в конкурса на "Годишни награди на М-тел" през миналата година. Творбите с общо тегло шест тона бяха превозени до Виена с ТИР, дълъг 18 метра. Откриването на изложбата, на което присъства кметът Бойко Борисов, бе излъчено директно от австрийската телевизия ZIP.

Доайенът на българския театър Петър Василев навърши 95 години. През миналия сезон той излезе на сцената по случай 100-годишнината на Народния театър (60 години

след дебюта си) в спектакъла „И театърът пътува“ на Владимир Люцканов. „Най-важно е човек да бъде воден от положителни емоции“, казва големият български артист.

Министърът на културата Стефан Данаилов преряза лентата и откри тържествено археологическия музей в Плиска. Министерството на културата отпуска над 7 млн. лв. за реставрация в региона.

През май в Ню Йорк **почина писателят и журналистът Стефан Груев**. Син на началника на кабинета на Борис III Стефан Груев прекарва 46 години от живота си в принудителна емиграция: 28 години работи в списание "Пари Мач", два пъти е в българския отдел на "Радио Свободна Европа", участва в българските предавания на Би Би Си като кореспондент от Ню Йорк. Автор е на редица книги, между които "Корона от тръни. Царуването на Борис III, 1918-1943 г.", написана през 1983 г. и преведена на български през 1991 г. Стефан Груев е един от създателите на Американския университет в България.

През септември **почина голямата българска артистка Пепи Николова**, известна на зрителите от филмите "На всеки километър", "Войната на таралежите", "Най-добрият човек, когото познавам", "Няма нищо похубаво от лошото време", "Вампири и таласъми" и др. Актрисата играе на сцените на Младежкия и Сатиричния театър. По-известните ѝ театрални роли са в "Сако от велур", "Кабаре", "Свежърва". Пепи Николова е носител на наградата за най-добра женска роля на Съюза на българските филмови дейци през 1989 г. за първия си филм "Понеделник сутрин" (1966 г.), който излиза на екран едва 23 години по-късно.

ИСТОРИЯ И АРХЕОЛОГИЯ

Само за един ден 20 000 души разгледаха 11 тракийски съкровища, изложени в Националния исторически музей. По традиция посетителите на музея имаха възможност да видят съкровищата безплатно последната неделя на септември. Най-атрактивни за гостите бяха новооткритите съкровища от Синеморец и Златиница. От октомври до декември тракийските съкровища със стотина от най-ценните златни и сребърни предмети от Рогозен, Борово, Летница и Панагюрище ще гостуват в Париж, после ще бъдат три месеца в Швейцария, след което заминават за една година за Япония. Все повече се налага мнението, че съкровищата не трябва да напускат България, защото от изложбата във Варна, която продължи четири месеца, са събрани 540 000 лева, докато приходите от изложбите в чужбина за една година са едва 110 000 евро.

Екипът на археоложката Даниела Агре откри случайно в края на август уникални археологически находки край село Синеморец. Открити са 160 златни и сребърни

бижута и части от бижута, златни и сребърни съдове и керамични изделия, датиращи от края на III в. пр. Хр. Намерена е златна пластинка, на която се виждат думите "Деметреос направи...", като останалата част от надписа предстои да бъде разчетена. Пластинката с надпис засега няма аналог по българските земи. За първи път е открита керамична антропоморфична скулптура с изображение на мъжки полови белези от една страна и на женски – от другата. "Според мен погребаната е знатна тракийка, която вероятно е изпълнявала жречески функции. Затова, че е жрица говорят не само дребните култови предмети, а и откритите сребърни дискове", казва Даниела Агре. Уникална е откритата миниатюрна златна колесница с два коня (2.5 см.), управлявани от богинята на победата Нике. Тя е част от недобре запазена диадема, към която принадлежи и намерената висулка с бича глава. Миниатюрните украшения са изработени от виртуозен ювелир. През средата на 90-те години могилата е проучвана от археолози, но е била обявена за безперспективна и е била изоставена, а собственикът на строящ се в близост хотел взимал от нея пръсти. Най-запазените антики са вече изложени в Националния исторически музей.

със закона. Правителството вече предложи на Народното събрание да въведе изрична забрана за екстрадиране на българските граждани.

Общо 3,7 млн. лева са парите, открити в касите на бившия шеф на "Топлофикация" Валентин Димитров, съобщиха от прокуратурата. Предполага се, че сумата, с която е разполагало семейството, е била около 10 млн. лева. Димитров бе задържан през юли след сигнал на австрийското финансово разузнаване.

Нови афери на граничната полиция разкриха масови проверки в сектора. Главният комисар Красимир Петров събщи, че "умишлено са повреждани електронните устройства, в които се вкарват данните на всеки минаващ пътник" и че 28 от 100-те чипа са счупени с цел бойкотиране на системата "Единен фиш" в ГКПП "Лесово". Само месец след въвеждането на системата постъпленията от пътни такси са се увеличили 10 пъти - от 12 000 на 120 000 лв., тъй като митничарите вече нямат достъп до парите от таксите.

Испанската полиция арестува 15 българи, участвали в канал за трафик на жени на Канарските острови. Около 500 жени от Източна Европа и предимно от България са били държани със заплахи и насилие. Те били охранявани от испанци, руснаци, украинци и българи. Сигнал за престъпната банда е подаден от българските спецслужби през 2004 г. В продължение на две години бандата е била следена от испанската полиция.

Българин, чех и хърватин пренасяли 2,4 тона дрога на яхтата "Татигбат", която плавала под британски флаг край Балеарските острови. 33-годишният българин Стоян Манев управлявал яхтата, на борда на която испанската полиция открила кокаин на стойност 200 млн. евро.

Имоти на стойност 7 млн. лв. е заповирила комисията "Петканов", която за половин година е образувала 95 производства за конфискуване на имущество, придобито от престъпна дейност.

Британците познават само двама българи – Христо Стоичков и Веселин Топалов, показва анкета, направена в Англия. Това събщи Бриджит Чернота от ЕК, която участва в медийния фестивал "Българската Европа". Тя препоръча на българските журналисти да ограничат броя на лошите новини и да започнат да пишат повече за младите таланти и за културните дейци в България.

Американският посланик в България Джон Байърли заяви на среща с ръководителите на Националния институт на правосъдието (НИП), че българският народ трябва да има нулева толерантност към организираната престъпност и корупцията. Той отбеляза позитивната промяна в дейността на прокуратурата след встъпването в длъжност на новия прокурор Борис Велчев. От 1999 г. досега САЩ са дали 1 млн. долара за създаване и укрепване на НИП.

Българският посланик в Лондон Лъчезар Матев започна кампания за промяна на имиджа на България във Великобритания в навечерието на влизането ни в ЕС. Посланик Матев, който има мандати в мисиите ни в Прага и Мадрид, организира за няколко месеца около 40 акции. Той направи списък с имената на известни българи като изобретателя на компютъра Джон Атанасов, изобретателя на електронния часовник Петър Петров, както и на футболистите Димитър Бербатов, Светослав Тодоров, Радостин Кишишев и Стилиян Петров, които работят във Великобритания. Не са забравени и спортистите Христо Стоичков, Веселин Топалов и Калоян Махлянов-Котошу. Посланик Матев твърди, че българите не считат Великобритания за особено привлекателна държава. "Не харесваме климата, скъпо е, а и нашите здравни услуги са по-добри. Що се отнася до престъпността, България е в много по-благоприятна позиция, отколкото повечето страни, включително и Великобритания". Матев подчертава, че 30 000 британци, собственици на недвижими имоти в България, се радват на добър прием у нас.

В. "Та неа" събщи, че големи гръцки млекопреработвателни компании внасят козе и овче мляко от България, Македония и Румъния, за да произвеждат известното гръцко сирене "Фета". Това са открили конкурентите от Франция, Германия и Дания след вземане на проби. Изпълнителният директор на Асоциацията по млекопроизводителите Михаил Велков каза, че няма данни за износ на български млека в южната ни съседка. В момента основният износ на българско сирене за Гърция обаче е цели 37%. Специалистите смятат, че българското сирене се пакетира в Гърция и се продава под марката "Фета". Гръцките производители вземат субсидии от ЕС и нямат право да ползват суровини от страни, които не са членки.

Българското кисело мляко се радва на все по-голяма популярност в света. Японската

СПОРТ

Станка Златева спечели първият златен медал в историята на българската женска борба. Младата спортистка, която е възпитаничка на Симеон Щерев, стана световна шампионка в категория до 72 кг. в Гуанджау, Китай.

Радослав Великов е шампион в категория до 55 кг. на световното първенство по борба в Гуанджау, Китай. Великов е вицешампион на Европа във Варна (2005 г.) и сребърен медалист от световното първенство в Будапеща. В продължение на 5-години България беше без златен медал в борба свободен стил. Желязната психика и силната воля помогнаха на българския борец да спечели титлата, въпреки претърпяната тежка операция на прешлените. След победата Великов каза, че е на седмото небе и че посвещава титлата на треньора си Симеон Щерев.

Почина известният български футболист Атанас Михайлов, известен като Начко Михайлов. Шампион на страната през 1978 г. той до края на живота си остана верен на своя пръв клуб "Локомотив". Легендата на "червено-черните" записа 348 мача и 145 гола.

"Бербаатов бе класа и мощ", писа британският "Сън", а "Таймс" съобщи, че "ключът

към цялата победа бе брилянтното представяне на Бербаатов" на мача в Истанбул. Бербаатов подаде за първия гол и отбеляза втория при резултат 2:0 в мача от група 2 за купата на УЕФА. Турската публика изпрати с овации и с "Евал-ла" нападателя на "Тотнъм". Местната преса го определи като „футболистът, който видя сметката на "Бешикташ".

Българският сумист Калоян Махлянов-Котоошу прибягна до ритуала за смяна на детайли в името си, след като вече половин година страда от контузия в коляното. Прибавени са няколко нови детайли в йероглифа, които не променят произношението. Ритуалът е част от практиката в сумото за преодоляване на негативни влияния.

Шахматна война избухна между Веселин Топалов и Владимир Крамник в Елиста в автономната руска република Калмикия. Срещу Топалов се намеси и Кремъл. След като Крамник не се яви на единия от дву-

боите, на нашия световен шампион бе присъдена служебна победа, както е според правилника. Това предизвика остри реакции от страна на шаба на Владимир Крамник. Разрази се и т.нар. "тоалетен скандал". От шаба на Веселин Топалов съобщиха, че Крамник мами с помощта на компютър, като повтаря 78% от ходовете, препоръчвани от компютърната програма "Фриц 9". Българинът загуби в четвъртата партия на ускорен шахмат и Владимир Крамник стана абсолютен световен шампион. Крайният резултат е 7,5:8,5 за Крамник. По-късно Топалов призова съперника си на реванш на трети март, но руснакът каза пред медиите, че възможността да участва в подобен реванш е минимална.

Президентът на ФИДЕ Кирсан Илюмжинов заяви пред "Интерфейс", че Веселин Топалов има право на реванш. Според регламента на ФИДЕ бившият шампион, а и всеки от гросмайсторите с коефициент Ело над 2700 може да поиска мач за титлата със световния шампион, ако обезпечи наградния фонд и организационните разходи. Финансовата гаранция е не по-малко от 1,5 млн. евро. При отказ на шампиона да участва федерацията може да му отнеме титлата.

компания "Мейджи", която има лиценз за производството му, го разпространява вече в Шанхай и съседните префектури. Финландска фирма ще продава догодина кисело мляко в Швеция. Възстановен е пазарът на уникалния български продукт в Австралия, а нов пазар е Панама.

Списание "Икономист" публикува статия, посветена на корупцията в България. "Съдебната система, автономна до степен на беззаконие, е голям проблем", пише изданието. Цитира примери за корупции в най-високите етажи на властта и посочва че трима от министрите от една и съща партия са смятани за особено корумпирани. "Икономист" определя настоящия главен прокурор Борис Велчев като популярен и уважаван.

Британският "Икономист" пише, че след приемането на България в ЕС българският език ще стане официален език в Европа, а заедно с него и кирилицата ще бъде вече официална азбука. Списанието подчертава,

че кирилицата е била в отстъпление в продължение на 15 години. По-нататък "Икономист" цитира министър Николай Василев, който казва, че някои български думи като Панагюрище, например, могат да се транслитерират по 7 различни начина.

Главният прокурор Борис Велчев каза пред вестник "Дейли телеграф", че България би била много по-сигурна, ако няколко десетки хора бъдат вкарани в затвора и допълни, че имената им са известни на всички българи. Вестникът оценява заслугите на Борис Велчев за разкриване на престъпността в страната ни.

Забранената египетска групировка "Мюсюлмански братя" създаде Съюз на мюсюлманите в България, съобщи в. "Монитор". Групировката "Мюсюлмански братя" е включена в списъка на световните терористически организации и е забранена в Египет. Учредяването ѝ във Велинград било ръководено от бившия районен мюфтия на София Али Хайредин, уволнен поради злоупотреби с пари и имоти. Секретарят на главното мюфтийство Хюсеин Хафъзов предполага, че новият съюз няма да бъде регистриран в съда.

32-годишният математик от БАН Христо Костадинов спечели голямата награда "Джон Атанасов", която му беше връчена от президента Първанов на рождения ден на откривателя на компютъра – четвърти октомври. За първи път беше присъдено и международно отличие. Получи го професорът от университета в Айова Джон Густафсон за успешна реконструкция

на пълен функционален аналог на ABC (Atanassof-Berry Computer), първият в света електронен цифров компютър.

Според Националния статистически институт средният доход на българина е 213,29 лв. Той е нараснал с 23 лв. за една година. Средният доход на семейство е 532,95 лв. За храна българите харчат 37,3 %, т.е. по 200 лв. на семейство, а за наем, ток, отопление и вода – 14%, т.е. 73 лв.

След 7-годишно прекъсване **12 български изби направиха национална дегустация в Лондон** в музея на виното Vinopolis. Всички от представените 100 вина получиха добра оценка за качество.

Румен Гълев, бивш служител на Агенцията по безжакостите, застана начело на Националното централно бюро на Интерпол на мястото на пенсионирания шеф Петър Христов. Вътрешният министър Румен Петков нареди проверка на работата на българския Интерпол. Една от причините за това е, че още през 2001 г. австрийската полиция е подала запитване за скандалния шеф на "Топлофикация" Валентин Димитров, на което не е било отговорено. (МЗ.)

“ЗЛАТНИ СТРАНИЦИ ОТ СРЕДНОВЕКОВНА БЪЛГАРИЯ” В ПРАЖКИЯ ЕВРОИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР

ТЕКСТ И СНИМКА: АСЕН МИЛЧЕВ

На 4 октомври в салоните на Пражкия евроинформационен център бе открита ефектната фотодокументална изложба “Златни страници от средновековна България”, организирана от Българския културен институт в Прага. Тя е авторски проект по комуникационната стратегия за присъединяване на България към Европейския съюз на професор Аксиния Джурова и Иво Хаджимишев. Залата се оказа тясна да поеме всички желаещи да присъстват на събитието български и чешки гости, а така също и дипломатически представители от нашето и други посолства в чешката столица. Те разгледаха с интерес своеобразната “мозайка” от български културни паметници, която включваше образци от времето на някои от първите ни езически ханове, раждането на християнството по нашите земи и културните процеси, свързани с него, създаването на славянските писмени документи (манускрипти), архитектура, иконопис, фрески и други културни следи от времето на Първата и Втората български държави.

Тук можеха да се видят и някои от известните ни паметници от световното историческо наследство, намиращи се под защитата на ЮНЕСКО като Мадарският конник, Боянската църква, Рилският манастир, скалните църкви в Иваново. Посетителите се възхищаваха на невероятните фрески от 10-11 век в Ротондата на църквата “Свети Георги” в София, от Земенския манастир (14 век), Хрельовата кула, църквата “Свети 40 мъченици” във Велико Търново, на великолепните икони от Патлейна, от несебърските църкви, от Бачковския манастир, от ненадминатите миниатюри от Манасиевото и Лондонското евангелие на цар Иван Александър. Все върхови постижения на изкуството, с които нашите предци са се включили в голямото семейство на тогавашната доминираща византийска цивилизация, с което са допринесли за развитието и обогатяването на общоевропейското културно наследство. Изложбата предстои да бъде видяна и от немалобройните посетители на европейския информационен център, които ежедневно идват тук да черпят разнообразни сведения за различни аспекти от същност-

та и функционирането на институциите в обединена Европа. Оттук се предвижда да преминат и редица ученици от пражките училища, на които също ще бъде поднесена информация за българската средновековна култура. След столицата изложбата ще бъде показана и в други големи градове в Чешката република, където има вече разкрити европейски информационни центрове. За нея информира и една от най-посещаваните интернет-страници на чешкото правителство www.euroskop.cz. ■

“НАЙ-ДЪЛГОТО ХОРО” ГОСТУВА В ПРАГА

ТЕКСТ И СНИМКА: МАРИЯ ЗАХАРИЕВА

Европейско турне под надслов “България поздравява европейските столици с най-дългото хоро в света” организира през септември продуцентска къща “Пирина” по инициатива на популярния в България изпълнител на народни песни Илия Луков. Акциите се провеждоха в няколко големи европейски града в Централна Европа – Будапеща, Братислава, Бърно, Прага и Варшава. В т. нар. спектакъл участваха ансамбъл за народни песни и танци “Пирина”, танцов състав от Мездра и на-родната певица Любка Рондова.

Не може да се отрече, че “Най-дългото хоро” е една от най-популярните инициативи за представяне на България в Европа. В акцията Луков ангажира редица посланици и директори на български културни институти в чужбина. В Прага тя се осъществи със съдействието на Българската културно-просветна организация, посолството на Република България и на Българския културен институт в Прага. По думите на самия Луков “Спектакълът

“Най-дългото хоро” бе създаден с желанието да покаже на нашите сънародници в Западна Европа неповторимата култура и автентичната духовност на българите. Продуцентската къща “Пирина” си постави амбициозната задача да продължи да показва красотата и силата на българския фолклор и да обединява българите по света”. Хорото във вариант “Луков” обаче буди противоречиви реакции – носталгични сълзи, реплики от рода на “Хайде, пак панаири!” или безразличие. Дали това е образът на България и българите?-

се питат мнозина, видели на площада разпънатите сергии с одеяла, китеници, локуми, халва, грънци и картини със съмнителна стойност, които се продават на доста “европейски цени”. Някои от присъстващите обаче с умиление си спомнят за България и се хващат на хорото. За съжаление, много от желаещите бяха отегчени предварително от дългото очакване на началото, което се проточи повече от час. Въпрос на подобра организации и на запълване на празните места в програмата. Акцията, която ще се проведе в редица други европейски градове, ще спечели много, ако българската култура бъде представяна основно със своя уникален фолклор (без стилови примеси) и в една стройна и добре организирана програма. Трябва обаче да се подчертае, че по отношение на популяризиране на България в Европа проектът “Най-дългото хоро” изпълнява своята задача. Как точно популяризира България и дали е действително “историческо шоу” е въпрос на преценка на всеки от нас. ■

ЗА ЕДИН ПО МЛАДЕЖКИ ЖИВ СЮРРЕАЛИСТ

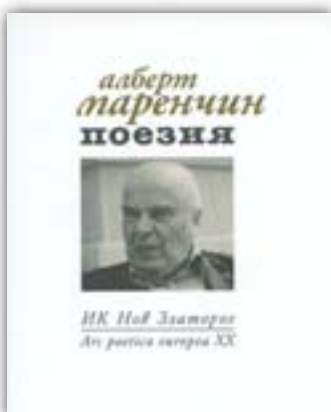
АСЕН МИЛЧЕВ

През септември Българският културен институт в Братислава организира среща по повод излязлата в издателство “Нов Златорог” книга “Поезия” на Алберт Маренчин. В срещата участваха авторът Алберт Маренчин, преводачът на книгата Асен Милчев – сътрудник в Българския културен институт в Прага, както и директорът на словашкия Литературен информационен център SLOLIA Александър Хавлоник.

Когато книгоиздателят Кирил Кадийски, мой съученик и дългогодишен колега, ми предложи да преведа творби от чехословашкия, а по-късно и словашки поет Алберт Маренчин, повечето от които бяха “бели” стихове, за неговото издателство “Нов Златорог”, бях раздвоен. Най-напред, честно казано, за първи път чувах за този автор, а след това никога досега не бях превеждал поезия. Но колегата ми вдъхна увереност: “Ще видиш, че щом се захванеш, няма да спреш до края. И освен това, направи го като жест на нашето, може би последно в старомодния смисъл на думата “грамотно” поколение, към славните, но вече, уви, на изчезване творци от 20-те години на миналия век.” Оказа се прав. Когато зачетох Маренчин, разкрих един нов свят, изпълнен с невероятни асоциации, визи и мечти, които неу-

сетно ме водеха напред. И така до последната страница. Споделих впечатленията си с преподавателката по словашки език в Софийския университет Бибиана Кошовска, а тя ми каза накратко: “През студентските ми години работите на Маренчин се разпространяваха от ръка на ръка, нещо като дисидентска литература. Той бе наш любимец, но не и на властите”. Заживях със силното желание да се срещна и запозная с автора, може би последния

жив сюрреалист, любопитен да видя що за човек е той. Имах късмета това да се осъществи през септември тази година по време на представянето на вече излязлата на български език книга на Алберт Маренчин “Поезия”, която бях превел, в Българския културно-информационен център в Братислава. По време на свободните разговори след официалната част

от срещата с присъстващите дочух, че Маренчин споделяше с домакините, че за първи път присъства на подобна изява. Защо ли? Защото за първи път почувствал, че хората там не са безразлични към това, което става. Накрая на разговора ни той почти суетно ме попита: “Смятате ли, че на снимката върху корицата на българското издание си приличам? На мен ми се струва, че в действителност изглеждам по-добре.” Искях да му кажа, че не знам дали си прилича, но срещнах един невероятен човек, достолепен и дълбок, но едновременно с това жизнен, с младежки дух, готов да полети. Както неговите визи и мечти, с които бе населил произведенията си. И мислено пожелах “На добър път!” на новоизлязлата му книга сред българските читатели. ■

МИГЪТ НА ИСТИНАТА

На Вратислав Ефенбергер

Там, зад тази стена –
съвсем друг свят,
страна на мълчанието
моят забравен роден дом

Всяка нощ се там промъквам
и винаги се удрям в тази страшна
стена
без прозорци и без врати
и с разбито чело се връщам обратно
знам, че на другата страна никога
няма да се добера
и въпреки това днес през нощта
отново ще тръгна

Веднъж на тази стена открих
цепнатина
и видях през нея мечтаната страна
с дървен под
там нямаше секира, препарирана
чучулига и дъбово
легло, по чийто небосвод се местеха
белите кадели на облаците
после се появи голяма мускулеста
ръка
и се пхна като нож между
прасковените бедра
и всичко трая само миг –
лумна светкавица,
по склона пробягна синкаво зайче
с пиринчено звънце
и отново настана тъмнина
Оттогава вече изминаха няколко
хиляди години
а това звънтене все още звучи

Из “Поезия” от Алберт Маренчин
Превод: Асен Милчев

КУЛТУРАТА НИ СЪЗДАВА САМОЧУВСТВИЕ, ЧЕ ИМАМЕ КАКВО ДА ДАДЕМ НА СВЕТА казва младият и талантлив български пианист ГЕОРГИ ЧЕРКИН

ТЕКСТ И СНИМКА: МАРИЯ ЗАХАРИЕВА

На 21 септември в Посолството на България в Прага се проведе концерт, посветен на Деня на независимостта на България, организиран от посолството и Българския културен институт. Сред присъстващите бяха представители на българската общност, както и служители на правителството и на Министерството на културата на Чехия. Празничната вечер в Огледалната зала бе открита от посланик Здравко Попов и директорът на Българския културен институт Боян Панчев. За публиката имаше приятна изненада – последният брой на списание “Българи”. Изпълнителите Боби Йоцов, кларинет и Георги Черкин, пиано поднесоха една наистина въздействаща програма. Младият и талантлив пианист Георги Черкин, с когото се запознах на коктейла след концерта, с охота прие да даде интервю за “Българи”.

Г-н Черкин, може ли да се каже, че се занимавате с музика, следвайки семейната традиция?

Да, цялото ми семейство се занимава с музика. Още преди да се родя съм слушал музика, защото майка ми е била бременна с мен, когато е държала изпит в Академията с Шумановия концерт за виолончело и оркестър. Не случайно и до днес челото е мой любим инструмент. Баща ми също е музикант.

Вие сте внук на известния български композитор и вокален педагог Георги Златев-Черкин. Чувствате ли се в сянката на тази голяма личност на българската музика?

Аз не мога да кажа, че съм се чувствал в сянка. За мен е по-скоро привилегия да съм внук на такъв изтъкнат музикант, който за съжаление не познавам, защото съм се родил няколко месеца след неговата смърт. Но моята баба Виолета Черкин ми е разказвала много за него, показвала ми е и ръкописите му. Дядо ми е бил невероятно благ човек - с широка душа и голямо сърце. Това си личи и в музиката му. Композициите му не са много, но са стойностни. Между най-познатите е “Севдана” за цигулка и пиано.

Георги Златев-Черкин е автор и на много песни, с които са възпитани няколко поколения български певци. Смятате ли, че той е един от основателите на българската певческа школа?

Мисля, че действително е най-изтъкнатият български вокален педагог. Учил е композиране и пиано във Виена, но е бил и певец. Вокалната му школа е била най-популярната в София. И не случайно неговите ученици са първите, стъпили на големите международни сцени.

Кои са по-известните от тях?

Анна Томова-Синтова, например.

Вие се занимавате и с композиране. Кое надделява при Вас – пианото или композирането?

Просто не ми стига времето, но композирането много ме влече и в близко или далечно бъдеще ще се занимавам по-сериозно с композиране.

Как мислите, държавата помага ли достатъчно на младите ни таланти?

Може да се каже, че в момента цари културен хаос и сме в процес на стабилизиране. Смятам, че в бъдеще хората постепенно ще разберат, че културата също представя нацията ни пред света и че върху това трябва да се наблегне.

Какви са впечатленията Ви от концерта в Прага?

Публиката ни прие топло и сърдечно. Концертът беше много добре организиран, залата беше пълна и мисля, че всички останаха много доволни. Освен това след концерта имах една много приятна и неочаквана среща: запознах се с една студентка на моя дядо – г-жа Елена Радичева.

Има ли според Вас разлика в менталитета на българите в чужбина в сравнение с тези, които живеят в България? Да, разбира се. Човек извън страната си се чувства по друг начин. На тези хора им липсва България. Много от българите в чужбина стискат зъби и са нещо като жертви в името на оцеляването. Не вярвам да изчезне носталгията им по родината, защото човек се чувства най-добре там, откъдето е.

Как се приема българската култура в чужбина?

Първоначално се учудват, че изобщо имаме култура. След което установяват, че сме добри инструменталисти и музиканти. Затова трябва да се помага на българската култура, за да разбират навсякъде по земята, че не сме страна от Третия свят, както ни представят много често. Явно чрез културата ние се опитваме да филтрираме лошите впечатления, които се създават за нас. Изобщо културата е начин да се стоплят отношенията между две страни. Тя ни създава и самочувствие, че имаме какво да дадем на света. ■

Георги Черкин е един от най-известните млади български пианисти. Роден е през 1977 г. в София. Завършва пиано в Софийското музикално училище при Антонина Бонева и Музикалната академия в класа на проф. Атанас Куртев. Специализира в престижната академия Санта Чечилия в Рим при Серджо Пертикарони. Учи и при проф. Карл-Хайнц Кемерлинг в Залцбург. Победител е на конкурса “Панчо Владигеров” и на Premio Sassari в Сардиния. Носител е на наградата “Золотая лира” за принос в популяризирането на руската култура в България и по-специално за изпълненията на концертите на Рахманинов. Награден е с “Кристална лира 2001” за върховни постижения в музикалното изкуство. Репертоарът му включва 15 концерта за пиано и оркестър и редица камерни произведения. Свири с нашите известни цигулари Стойка Миланова, Светлин Русев и Мила Георгиева. Концертира в Италия, Белгия, Япония, Полша, Германия, Норвегия, Чехия, Франция и др.

НЕЗАБРАВИМО ПРЕЖИВЯВАНЕ ЗА ПРАЖКИТЕ МУЗИКАЛНИ ФЕНОВЕ

АСЕН МИЛЧЕВ

На 11 септември в залата на Музикалната академия в Прага се състоя концерт на дуото Фани Куцарова (пиано) и Росен Балкански (класическа китара), организиран от БКИ в Прага. Известно е, че пианото и китарата са били най-любимите музикални инструменти в камерната музика на 19 век, които са се допълвали. Днес концертите с тях са сравнително рядко и особено ценено

изживяване, каквото музикалните фенове не изпускат.

Дуетът Куцарова – Балкански се създава през 2003 г. като преди това членовете му са имали индивидуална солистична кариера и участие в различни камерни състави. На следващата година националното радио записва концерта им барокова музика като дует чембало – китара в софийската зала “България”.

Двамата млади български музиканти са възпитаници на нашата музикална академия в София, където са специализирали майсторски класове, и са носители на различни национални и международни награди. За концерта си в Прага те бяха включили в програмата си както класически, така и съвременни композитори – Вивалди, Джулиани, Кастелнуово, Тедеско, Оте, Брауер. Публиката извика многократно на бис изпълнителите. ■

БЪЛГАРСКИ ПЕРФОРМАНС НА МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ В ПРАГА

АСЕН МИЛЧЕВ

Българският съвременен модернистичен театър имаше своето достойно представяне на международния театрален фестивал “Nanovo” в Прага. Със съдействието на Българския културен институт в чешката столица на сцената на “Malé Nosticovo divadlo” гастролира Иво Димчев, сценарист, хореограф и изпълнител на перформанса си “Лили Хандел” или “От будоара на бялата проститутка”. Този моноспектакъл е имал своята премиера през миналата година в Швеция и оттогава обикаля Европа и САЩ. На практически гола сцена, с минимални декори, Иво Димчев демонстрира своето умение с песен, пантомима и малко думи да представя едно метафорично огледало на света, в който човешко-

то тяло се превръща в къс месо за продан. Една смела, провокираща изповед, която според специалистите е сред най-доброто от съвременния европейски физически театър. Представлението бе посрещнато с голям интерес от преобладаващата млада публика в салона. ■

СТАРОБЪЛГАРСКИ СЛЕДИ В ЕВРОПЕЙСКАТА ИСТОРИЯ

СНИМКА: ПЕТЪР ПЕТРОВ

Сдружение “Възраждане” организира през септември среща-разговор с изкуствоведката Христина Милчева на тема “Старобългарски следи в европейската история”. На срещата слушателите бяха запознати с нейния творчески път. Потомка на старинен род от Босилеград, тя завършва правни и стопански науки, но работи основно в областта на изкуството. Годици наред обикаля България и изследва зograфското майсторство и дърворезбата - в Трявна, Жеравна, Банско, Самоков, Велико Търново, Родопите. Първата ѝ книга

“За майсторите, цветорезците и зографите” (1967 г.) става настолна книга на цяло поколение резбари. В следващото си произведение “Разговор за дърворезбата” Христина Милчева разглежда българските дърворезбарски школи и постепенно се утвърждава като един от най-добрите познавачи на възрожденското дърворезбарско изкуство. Особен интерес будят книгите ѝ, издадени като дисидентска литература в чужбина на немски и английски език, за уникалното българско духовно учение на д-р Петър Дънов за Бялото братство.

Конкретният повод да се срещнем с Христина Милчева беше книгата “Сандъкът от Терачина”, издадена през 2001 г. от издателство “Безсмъртни мисли”. Авторката разказа през какви препятствия е минала, за да се докосне през 70-те години до Сандъка, намиращ се тогава на тавана на музея на “Палацо Венеция” в Рим.

В своята книга тя развива тезата, че сандъкът от катедралата на италианския град Терачина, близо до Рим, е единственият запазен паметник на старобългарското резбарско изкуство от IX век. Според нея той е попаднал в Италия заедно с даровете, които новопокръстеният цар Борис I изпраща на папа Николай I. Изключително интересни са тълкуванията на образите и символите, изобразени върху сандъка. Много са аналозиите със старобългарското изкуство. Централните му пана според Христина Милчева напомнят Мадарския релеф. Известният историк Петър Добрев смята, че книгата разрушава “редица догми за старото българско изкуство и за произхода на самите Аспарухови българи като народ. Защото от десетките образи, които се виждат върху сандъка от Терачина, личи, че древните българи не са били изостанал варварски народ, а са имали извънредно богато и оригинално митологично съзнание и развита художествена култура.”

На срещата беше обсъждана и темата за богомилското изкуство и бяха разгледани фотоси на паметниците, които богомилите са оставили в Босна. Присъстващите се разделиха с убеждението, че това е първата от поредицата срещи за българската история и изкуство през вековете. (А.М., М.З.)

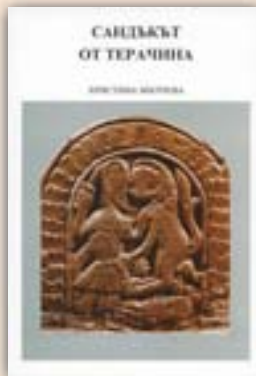
“Ето как изглежда този дивен сандък! Той е малък, колкото са възрожденските интимни съндъци за прикрията на невестата от Балкана и толкова голям, че да се покачи от едната страна на коня, тръгнал за далечен път. Защото първото българско пратеничество, че и второто, и третото, са вървели от Плиска до Рим на коне от ранно лято до не ранна есен. Съндъкът е рядко впечатляващ, мощно въздействащ със сцени и образи, които говорят за древната ни религия. Това е разказ в картини, мисли, идеи и тенденции. Така както в приказките на всички народи Доброто – светлите сили – има надмощие над злото – тъмните сили, така и от сандъка на Терачина

дъха живот от някакъв омагьосан свят на странни митове и незнани времена. В центъра на сандъка има рисунка на разперени орли. В нашата археологическа наука се сочи, че рисунките на орли са донесени като традиция от прародината на прабългарите. Затова чудно ли е, че в този съндък с резба орелът е навсякъде, че той олицетворява сили и дори създава сюжети на митове и истории. В картините, изписани с длето, има също и грифони. Но грифони и орли има и по

коланните накити на българските пратеници и това са амулети, които пазят от зло. Виждаме и хероизирани владетели да се борят с лъва неприятел, а орелът ги покровителства. Опашката на лъва е превърната в палмета.(...)

Така в трите, украсени с резба страни на сандъка, съществува център с подчертани моменти, има ритъм, симетрия и ясен план при излагане мисълта на майстора.”

Из “Сандъкът от Терачина”

СЪЕДИНЕНИЕТО ПРАВИ СИЛАТА

ТЕКСТ:

СИРМА ЗИДАРО-КОУНОВА
СНИМКА: ГЕОРГИ ЖИЛЕВ

Този надпис вече с години краси сградата на Народното събрание в София. И колко истина се крие в него, макар че ние, българите, особено живеещите в чужбина, обичаме не да се съединяваме, обединяваме и сплотяваме, а да се разединяваме. А българинът извън отечеството си би трябвало повече да цени и пази традициите и езика си. Трябва по-често да се срещаме, да споделяме добро и лошо, да уважаваме онова, което другият е направил, да изключим от сърцата си завистта и злобата. Защото каузата на всички нас трябва да е една и съща – запазване на българското самосъзнание.

Такава една спонтанна българска среща се осъществи именно по повод Съединението на България (1885 г.) и обявяване на независимостта на България (1908 г.) в Българския културен клуб в Острава на 23 септември. Гостуваха ни членове на Българското културно-просветно дружество от Бърно. Като мил подарък председателят на сдружението д-р Иван Белков ни “поднесе” участието на фолклорния състав “Китка”. Въодушевените и талантливи млади танцьори с оригиналната си програма, с чудесните пъстри

български носии и с ентузиазма си очароваха присъстващите. А да не говорим за общото хоро (макар и не така дълго, както най-дългото хоро в книгата на Гинес), което стари и млади извиха в Островския клуб...

На българско вино и сочни кебапчета дълго говорихме с бърненските колеги, които с тъга отбелязват, че нямат нито едно кътче в Бърно, където да могат

спокойно да се съберат по български и което за една престижна организация, каквато е била и е бърненската, е твърде несправедливо. Но колегите са оптимисти – все някога и това ще стане. И така, с радост и задоволство мога да отбележа, че тази среща с моравските сънародници допринесе за съпреживяването на една истинска душевна българска вечер. ■

ТЕАТЪР НА ЕВРОПЕЙСКО СЪТРУДНИЧЕСТВО

АСЕН МИЛЧЕВ

Така би могъл да се нарече спектакълът DELTA VENERA, един международен проект на творческия тандем Петър Тодоров (България) и Грегор Каминкар (Словения), които са автори на концепцията, режисьори, хореографи, музикални оформители и едновременно с това и изпълнителни продуценти на този перформанс от сферата на физическия театър. Костюмите са дело на Юлиан Табаков, а артистичното присъствие се осъществява от актрисите Тони Пашова, Десислава Минчева и Людмила Митева. Видео: Лоран Перно (Франция). На 17 октомври, благодарение на съдействието на БКИ в Прага, след премиерата му в словашкия град Жилина, представлението бе показано и на сцената на пражкия театър “Alfred ve dvoře”, където се подвизават нови, авангардни театрални проекти и се поощрява творческото взаимодействие между чешките и чуждест-

ранните независими професионални театрала, изаявяват се различни търсения и стилове. Тази творба на нашия театрален режисьор на експериментални постановки и на словенския хореограф е продължение на един друг техен успешен проект – “Анатомия на екстремното”. Затова там, където завършва “Анатомията”, започва DELTA – със смъртта на една стара жена... И така, на някакво място, някаква река се влива в морето. През някакво пространство, в което реката не е вече река, а морето все още не е само море, в тази делта, се рее подсъзнанието на метафизическите човешко тяло и душа. Накъде отиват? Делтата е устие на река, чиито води се срещат с морските. Място, където познатото се среща с непознатото. Какво става с женското тяло в краткото мигновение между умирането и смъртта? Както при класическите постановки и в този перформанс, вече със средствата на физическия театър, се изследва същността на човеш-

кото битие, когато времето и пространството почти губят своето значение... Този международен театрален проект, в който са се включили различни културни фондации, освен от България и Словения, но и от Босна, Словакия и Австрия, се радва на добър прием на различни европейски сцени и е жив пример за международно европейско културно сътрудничество. ■

XIV МЕЖДУНАРОДЕН ФИЛМОВ ФЕСТИВАЛ “ЛЮБОВТА Е ЛУДОСТ”

“ЗЛАТНАТА АФРОДИТА” ЗАРАДВА ИНДИЙСКА РЕЖИСЬОРКА

ТЕКСТ И СНИМКИ: НАТАЛИЯ БОЯДЖИЕВА

XIV Международен филмов фестивал “Любовта е лудост” е вече минало. Заедно с XXVII фестивал на българския игрален филм “Златната роза” те са последното значимо културно събитие в края на лятото. И този път залите на Фестивалния комплекс във Варна бяха препълнени почти на всички прожекции и на двата форума.

Журието беше оглавно тази година от режисьорката Мая Вапцарова, а членовете му бяха Джокос Росич и Мария Змар Кочанович от Полша. То присъди и две специални награди – на българския филм “Време за жени” с режисьор Илия Костов и на полския – “Зовът на жабата” с режисьор Робърт Глински.

Наградата за женска роля е също двойна – на Рената Литвинова за ролята ѝ в руския филм “Не ме боли” на Алексей Балабанов и на Таня Бошковиц за ролята ѝ в сръбския филм “Ти си всичко за мен” на режисьора Предраг Веленович. Наградата за най-добра мъжка роля има български адрес – тя е за Любен Чаталов за участието му във “Време за жени”.

Голямата награда на любовния филмов фест – статуетката “Златната Афродита” замина за Холивуд, където работи в момента индийската режисьорка Мира Наир. Тя я получи за филма си “Името”. Започнала е с филмите “Здравей, Бомбай!”, “Кама-сутра”, “Панаир на суетата” и днес вече е световно име. Филмът е разказ за едно ин-

дийско семейство, което емигрира от Калкута в Ню Йорк, като се опитва да се слее с новия си свят, без да забравя стария. И да запази любовта си. Това е мъчителен процес – съпрузите тъгуват за близките и за културата на напуснатата си родина, но и се гордеят с възможностите, които тяхната саможертва е осигурила на децата им.

ДЖОКО РОСИЧ

Джокос Росич е за първи път член на жури във филмов фестивал и ето какви са неговите впечатления.

Какво е усещането да оценявате филми?

Нищо особено, през целия си живот аз съм правил филми и съм говорил за филми.

Имам зад гърба си 110 филма. Предполагам, че за това са ме поканили за член на журието – помислили са, че мога да бъда полезен и ще се постарая за това.

Снимате ли в момента?

Никога не съм спирал да снимам, въпреки че винаги има паузи. Понякога се струпват няколко филма – ненавиждам това. Никога не съм играл в театър, не знам какво е театралната сцена. Когато получих наградата “Икар” на Съюза на артистите в България, това беше в Народния театър, за първи път се качих на театрална сцена. Многократно съм канен от театрални режисьори и в чужбина, но намирам начин да откажа. Пред камерата съм като риба във вода. Това са различни професии – ако някой е добър и в двете, е изключение. Невена Коканова например – цял живот прекара в театъра, но никой не я помни оттам, а е първа дама в киното. Спас Джонев беше гигант в театъра, неотразим, а в киното го нямаше.

Вас камерата ви обича...

Така излезе, макар че стана случайно. Аз съм на 74 години, не внимавам какво говоря сега. Като бях млад, внимавах, а сега мога да говоря каквото си искам... Не планирам участия, това просто се случва. На мен и филмите ми се случват – никога не съм напомнял на режисьорите за себе си.

Завършил съм Икономически институт, но никога не съм работил това. Работих в българското радио 18 години и получих годишна награда, значи съм добър. Не съм кандидатствал за пробни снимки, поканяха ме.

В Унгария бях на пробни снимки, избраха мен. Само унгарските филми са ми тридесет. Унгарците твърдят, че съм техен актьор...

Какво мислите да правите след фестивала?

Не мога да отговоря, не планирам. В театъра има репертоарен план, а филмовият

актьор стои на пазара като стока – ако го вземат – добре... Всеки от 110-те ми филма за мен е последен. За мое щастие и удоволствие все са ме канили.

Какво представлява филмовата звезда? Това е човек, който иска да бъде обичан от всички?

Дразни ме, когато ме наричат “звезда”. Но съм убеден, че през тези години съм работил и то добре. Има добри актьори, които не са обичани, хората не ги възприемат. Ако един актьор не е компактна личност, разминава се с публиката. Аз ходя често в едно село – Бойковец, намира се до Етрополе. Всички в селото ме обичат, защото и аз ги обичам. В състояние съм да стоя с тях с часове в селската кръчма. Тогава се получава тази магия.

Казват, че добрият актьор минавал незабелязан по улиците, съгласен ли сте с това?

Зависи. Аз не мога да мина незабелязан по улиците. Въпросът е човек да не се взима насериозно.

Снимал ли сте се в Сърбия?

В Сърбия не съм се снимал и почти не съм ходил там. Аз съм дошъл като политически емигрант. Когато си далеч от очите на някого, ти не съществуващ. Дъщеря ми – Ирина Росич – е чудесна актриса,

сега е в Канада. Завърши НАТФИЗ, отиде по разпределение в Хасково, после 15 години работи в Плевенския театър, но тя беше далеч от очите. Изпитвам понякога чувство за вина, че не ходатайствах за нея, но тя нямаше да ме обича толкова, ако бях...

Можете да бъдете много полезен на младите актьори. Занимавате ли се с преподаване?

Не преподавам, макар че имам усещането, че доста съм преподавал. Не съм завършил театрално училище, но съм се учил в занаята от моя приятел Омар Шариф. Два месеца работих с него в една продукция. Той се раздава, помага и на мен, и на останалите актьори... Защо? Защото, казва, съм егоист, искам филмът да бъде добър. А той ще бъде добър, ако всички в него са добри...

Италианският режисьор Франческо Роси казва, че киното се прави “с очи”. Но в погледа трябва да се намери ритъмът, който не е същият, както в живота. Кино се прави с всичко! Питат ме – как сте се готвили за някаква роля? Цял живот се готвя, всичко, което съм преживял, вкарвам в ролята.

Има ли възход в българското кино?

Разбира се. Бяхме в дълбока криза като всички посткомунистически страни. Разликата е в нивото на кризата. В Унгария се

правеха 8-10 филма годишно, а у нас – три поредни години – никакви филми! О, това вече е катастрофа! Не е възможно държава с дълбока икономическа криза да има кино. То върви с държавата си. Държавата се развива, заедно с нея – и киното. На фестивала “Златна роза” след два дни ще покажат 15 нови български филма, а на следващата “Златна роза” ще бъдат вече двадесет и пет.

ЛЮБЕН ЧАТАЛОВ

Помните го, нали? Особено дамската част от публиката. Честните сини очи на вечното момче на българското кино ни гледат в “Адаптация”, “Бумеранг”, “Игра на любов”, “Илюзия”, “Лавината”, “Орисия”, “Ти, който си на небето”, “Кладенецът”, “Бащата на яйцето” и в още сто български филма. Малко е променен, но момчешкото излъчване си е същото.

Разкажете нещо за “чешката си връзка” в киното...

Бил съм в Карлови Вари на фестивал, гостувал съм на телевизионния фестивал

“Златна Прага”, снимал съм филми в Чехия... Освен родния ми град София и Прага е “моят град”. Когато за първи път отидох там, се чувствах спокоен, имах чувството, че съм идвал стотици пъти. Проследил съм рода си 250 години назад. Открих сред прадедите ми градинари. Дядо ми, който е от Търновския край, е бил в Чехия, държал е градина. Веднъж месечно е водил семейството си на театър... Умението да отглеждаме зеленчуци ни е причислило към Европа много отдавна.

Вашето утвърждаване на екрана започна рано. Дълги години бяхте любимец на публиката. После внезапно изчезнахте в най-красивата си и творческа възраст. Къде се изгубихте?

Не само аз изчезнах, а и много други хора. Единствените хора, които предлагаха работа, бяха чужденци... А от четири години не съм спрел да снимам българско кино. Абсурдно ми е да сменя една българска роля, макар и за по-малко пари, за участие в чужд филм. Една от последните ми роли е в осемсерийния филм “Патриархат” на Дочо Боджаков.

В САЩ вкарат ли актьора в някаква характеристика - жребият е хвърлен.

Отърви се от него, ако можеш... Така ли е и у нас?

Не, в българското кино не е съвсем така. Тук актьорът има право на глас. Аз имам шест посещения при папа Йоан Павел I. Мисля, че папата плюс един овчар са по-умни от папата. Нашето изкуство е колективно, хората в екипа търсят нещо заедно и това е различно от американския продуцент, който сам формира вкуса. Приспан е американският народ и отдавна мълчи. Европеецът не може да бъде такъв, той е индивидуалист.

Свикнали сме да ви виждаме на екрана в друга светлина – в образа на бунтаря, на човека с честните сини очи. Сега сте в нов етап, нова степен на художествена зрялост. Кажете нещо за работата си върху образа на полковника от “Време за жени”, за който взехте голямата награда за мъжка роля.

Аз съм сравнително смешен човек, но като те набедят... Най-послед ми се удаде възможност да погледна живота през погледа на един нещастен човек. Внушението на филма е, че жените са по-оправни в живота, много повече жени работят, отколкото мъже. Когато животът ги изхвърли, мъжете се отчайват и мрат. Когато светът не се

интересува от Котков, това го прави дълбоко нещастен.

Играете ли в театъра?

От няколко години не съм работил в театъра. Когато човек се ангажира в театъра, не може да снима. Впрочем, пак имам предложение от българската общност в Канада да гостувам и с Мария Статулова подготвяме една камерна пиеса – българска комедия.

Радостно е завръщането на театъра в живота на българина. Какъв бум е само в театъра сега – няма билети! Има много талантливи млади актьори – ако те нямат възможност за изява, това вече е тъжно...

Преподавате ли актьорско майсторство?

Не преподавам официално, но много младежи идват при мен на уроци и около 80 процента от тях са станали актьори. Но не съм убеден, че ставам за преподавател, това е голяма отговорност.

А мислил ли сте за живот в чужбина?

Пълният хладилник не ми стига. Затова съм и тук. Човек сам избира къде да живее. С нашата професия да работим в чужбина е невъзможно не само заради акцента, мисленето е друго. Имаш си малка градина, докато се научиш да я обработваш, минал ти е животът. Нашите чушки са криви, но са по-вкусни от американските. Едно от най-хубавите неща в живота ми са моите двама сина, те живеят във Финландия с майка си. Когато ги видя, те ме питат: “Нали и ние сме българи?”. Тази любов, която не съм могъл да дам на децата си, ще дам на внуците си. Вече имам внук на шест години – син на дъщеря ми и съм много привързан към него....

Киното се прави “с очи”, така ли е?

Много е вярно това за очите. В театъра някой кух красавец може и да ме излъже с пластика и хубав глас, а нищо да не чувства. В очите се вижда животът и чувствата на човека, не случайно киното е измислило близкия кадър. А в цветното кино казват, сините очи на екран привличат повече...

Мъчителна ли е популярността?

На Запад звездата е човек, който е длъжен да се крие от хората. Няма личен живот, не може дори да дава интервю. Парите определят живота му. Аз не се чувствам звезда. Мен ме познават всички цигани и полицаи /усмихва се/. У нас не е мъчителна популярността, българинът не е нахален – той трябва да преодолее нещо в себе си, за да помоли за разговор. И човек не бива да отказва такива срещи. Много ми харесва чешкият обичай след представлението актьорите да слизат при публиката за чаша вино. Така и аз се запознах с Иржи Менцел – на чаша вино след спектакъла.

ГИНКА СТАНЧЕВА

Петдесет години творческа дейност!

Българите, които живеят в Чехия, ви помнят от зенита на вашата слава.

Разкажете нещо за себе си.

Чехия е една мечта за мен, особено Прага, била съм там няколко пъти. Първия път, когато я посетих, беше във връзка със Седмичката на българското кино. Никога няма да забравя топлото посрещане и добрата организация. След това пътувах с Младежкия театър, пак на фестивал, с пиесата „Тримата мускетари“ и пак впечатленията ми бяха прекрасни.

Вие всяка година гостувате на Международния филмов фестивал „Любовта е лудост“. Какво е впечатлението Ви от тазгодишното издание?

Организаторите на феста винаги го правят с много усилия, любов и всеотдайност. Това не може да не се оцени от нас, гости, защото тук е единственото място през

цялата година, където сме обградени с толкова много любов, грижи и внимание, за каквото може само да мечтае един творец. Всяка година като че ли кръгът на хората, които обичат българското кино и въобще киното и творците, се увеличава все повече.

Какво е филмовата звезда – човек, който иска да бъде обичан от всички ли?

Не, аз мисля, че с това, което е направил и прави, спечелва любовта на зрителите. Какво значи звезда в България? / смее се/. За мен е малко пресилено...

Казват, че добрият актьор минава незабелязан по улиците...

Специално за мен не мога да кажа това. Хората, които пълнят театралните зали, киносалоните, телевизионните зрители ме познават – няма начин да минеш незабелязан. Дори и наблизко като излизам, винаги някой ме спира, заговаря, изказва възторга си, за което съм много, много благодарна. Контактът с хората е нещо, което ме поддържа, което ми дава сили.

Привлича ли ви работата с младите?

Не съм преподавателка, но преди години

имах покана от ректора на Академията да преподавам художествено слово. С много двоумение и болка трябваше да откажа, защото много е трудно човек да бъде добър професионалист на сцената. А тогава бях в най-творческите си години, бях де-нонощно на сцената. Цял ден в Младежкия театър, след това тръгнах някъде из България – на срещи и празници. И си казах, че човек не може да си позволи да бъде някакси на книга преподавател. Или трябва да се отдадеш на тези млади хора докрай, или не трябва да поемаш този ангажимент. И мисля, че постъпих правилно.

Наблюдава ли се според вас възход в българското кино?

Ами след много години, в които имахме едно наистина много добро кино, настъпи един период, в който българското кино почти го нямаше, с болка на сърцето мога да го кажа. Все още тази болка продължава, но небето започна да се прояснява, почна да изгрява слънце, което да стопли душата на българския зрител. Българските зрители обичат българското кино. Трябва да се прави всичко възможно, да се намират отнякъде пари, за да се прави българско кино! ■

ВАЛДИ ТОТЕВ

СПОМЕНИТЕ НА ЕДИН ЩУРЕЦ

ТЕКСТ И СНИМКИ: ИВАН ИВАНОВ

Докато преписвах този разговор, който с Валди направихме през лятото, от пуснатия ми телевизор при всеки репортаж по БТВ за президентските избори в България звучеше неговата песен „Вдигни очи“, която още през 1990 година стана музикален символ на промените в страната ни. Трудно ще ми е да изброя всички неговے хитове като „Футуролог“, „Не умирай“, „Помниш ли“, „Жена“, „Среща с деня“ или „Джени“, които той през годините изпя сам или с най известната българска група на всички времена – „Щурците“.

Трудно ми беше и да реша кои от много-то интересни неща, които изплуваха от спомените и размислите на този много обичан от мен музикант и приятел, да вместя на тези четири страници. Надявам се поне донякъде да съм успял да ви приближа до обаянието на тази изключителна за родната ни популярна музика личност.

Какво правят „Щурците“ в момента?

Аз лично съм на море и се стремя да съм повече под водата, но като цяло групата сме в период на подготовка за честването на 40 години от основаването на „Щурците“ догодина, като планиваме голямо турне и други неща. Аз дойдох в групата девет години по-късно, за мен тази година стават 30 години откакто съм с „Щур-

ците“. Изобщо поводи за празнуване колкото искаш.

40 години, това е една невероятна цифра, може би само „Ролинг Стоунс“, „Ху“ и няколко други групи, които се броят на пръсти, могат да се похвалят с нещо такова и „Щурците“ са между тях.

Скоро свирехме на един фестивал в Ловеч на една сцена с „Назарет“, „Юрая Хийп“, „Суит“, „Смоуки“, „Опус“ и други български състави и се оказа, че „Щурците“ сме най-старата група измежду тях. Само „Юрая Хийп“ малко ни конкурентират, но те свирят „само“ от 1968 година.

С какво си обясняваш това дълголетие на „Щурците“, че сте просъществували през времето и продължавате да свирите? Вероятно с това, че заради по-важни цели сме били склонни на компромиси един към друг и основно на постоянството. Постоянството за мен е най-важната движеща сила в природата.

След оттеглянето ви от сцената през 1988 г. ти и Кирил Маричков започнахте да издавате солови албуми. Групата пак се събра за турнето „30 години Щурците“ и после появите ви продължиха да са епизодични. Какъв е статутът на „Щурците“ в момента?

Не бяхме свирали заедно от 1990 до 1997 година, аз бях много по чужбина и в тези години всеки гледаше да се спасява по-някакъв начин, а то не беше лесно. Моят начин за измъкване от мизерията, която беше настанала, беше със свирене в Скандинавия. Но ние се разделихме в 1988 г. най-вече заради продължаващите спънки по времето на „перестройката“, когато се прокламираше някаква свобода, а то беше всичко на ужким.

Като вече несъществуваща група, през 1997 година започнахме да се събираме, както си казахме един на друг - по важни поводи, какъвто беше 30-годишнината на групата. На другата година, вече по-добре подготвени, направихме допълнително турне и представяване на албума „30 години Щурците“. Оказа се, че нещата през годините, през които не бяхме свирали, са стигнали до едно такова ниво, че никой не прави нищо и се опитва да спечели от нещо. Повечето летни театри бяха занемарени, с изгнили подиуми, без трифазен ток, без огради дори, осем години нищо не се беше случвало в тях, но когато попитахме за наема им, ни казаха някакви баснословни суми. В един момент разбрахме, че всички планове за концерти се оказват невероятно скъпи. Намане на апаратури, камиони, осветление, хотели, дори полицията, вместо да служи на закона, искаше от нас пари за охрана и пет пари

не даваше за това какво става в града. Младите групи сигурно през това време са се подготвили за това, но за нас беше много шокиращо. Просто беше много тежък период да правиш музика на някакво ниво.

Тогава получихме покана за концерти във Виена, Будапеща и Братислава, после в Израел, където свирехме за българските евреи в Тел Авив и поводите да свирим като група зачестиха.

През 2000 година имаме едно много добре уредено турне от 6 концерта в Америка за българите там. Миналата година го повторихме с голям успех и при още по-добри условия заедно с Валя Балканска и Васил Найденов.

Знам, че сте свирали и за българските общности в Испания и Англия.

Да, имаме концерти в Мадрид, в една много голяма дискотека за 2000 души, които ги организираха издателите на тамошния български вестник. Оказа се, че там има страшно много българи, някои дойдоха от 300 километра, за да ни гледат. А в Лондон имаме концерт в една много прочута зала – „Астория тийтър“, в която са свирали „Ролинг Стоунс“ и „U2“ и за нас това беше

едно голямо изживяване. Изненадахме се от много олющеният вид на всичко вътре, Киро Маричков направо не искаше да повярва, че това е историческото място, за което толкова сме чели и че в тези гримьорни до ден днешен се подготвят за концерти много звезди на рок музиката. Свирехме и за българите в Париж, а миналата година в Женева и Цюрих, където концертите ни, които организира един български търговец на вино, също преминаха много добре

Нямаш ли чувството, че Прага вече много осезателно липсва в списъка на градовете с компактно българско малцинство в чужбина, където още не сте свирали.

Да, много си прав, знаеш сам от колко години го замисляме това заедно с теб и надявам се скоро да го осъществим. Още повече, че догодина имаме такъв голям повод и по време на турнето „40 години Щурците“, ще посетим и Берлин, Братислава, Будапеща, така че следващата ни среща може и да е в Прага.

Искам да се върнем още малко назад във времето, в периода 1990-2002 годи-

на, през който ти издаде четири солови албума, а Кирил Маричков два. Винаги съм си задавал въпроса защо от толкова нови песни не възникна нов албум на „Щурците“?

Много са причините. По рано ние все пак правехме нещата до голяма степен заедно. Вярно, всеки държеше на своето и тропаше с крак как трябва да бъде изпълнена неговата песен, но все пак репетирахме заедно, а и техниката беше такава, че основата на песента я записвахме заедно. Киро слагаше един метроном и с Жоро първо записвахме баса и барабаните, а ние с Пеци после наслагвахме китари и пиано. Но при днешните технически новости всеки започна да записва отделно с програмирани барабани. Но това не пречеше аз да пея в албумите на Киро и Пеци да запише китарите, както и те да участват в моите албуми.

Били сте в студиото заедно и сте били на една крачка от това да запишете албум на „Щурците“.

Да, така е, но замисълът е бил просто друг.

О друга страна соловите албуми ти дадоха по-добра възможност да се проя-

виш като автор на много нови песни, като „Жена“ и „Петък полунощ“, например, които станаха хитове и спечелиха много награди на конкурси, което, разбира се, не означава, че не си писал и хитове като „Футуролог“ или „Помниш ли“ за „Щурците“.

Наградите ми от конкурси наистина са много, но ще е нескромно да говоря за тях. Имаше един период, в който Иван Лечев и Ивайло Крайчовски, с които свирим заедно в групата „Стари муцуни“, ми викаха на майтап – Валди Наградено-то. Аз преди две години реших вече да не давам песни за конкурси и фестивали, за да не ме намразят много колегите /смее се/. Красимир Гюлмезов срещнал Сашо Димитров, автора на текстовете на повечето мои песни и като разбрал, че няма да участва в Пролетния конкурс на радиото, казал: „Е добре, добре, че и ние да хванем някоя ръка“. (смее се).

Спомена „Стари муцуни“, лично за мен едно много интересно явление в българския рок, прототип на така наречените супер групи в света.

Да, така е, само че с тази разлика, че ние не сме си поставяли никакви цели и амби-

ции пред себе си. Целта беше да си доставяме удоволствие и да не прекъсваме контакта с публиката, когато „Щурците“ и „ФСБ“ престанаха да концертират. Иван Лечев, например, е един от тези изключително талантиливи музиканти, които искат непрекъснато да свирят. Изумявал ме е, когато сме се връщали преуморени след концерт към София и всеки, леко задрямал в колата, казва как му се спи или яде, а той се обляга и казва: „Леле как ми се свири!“

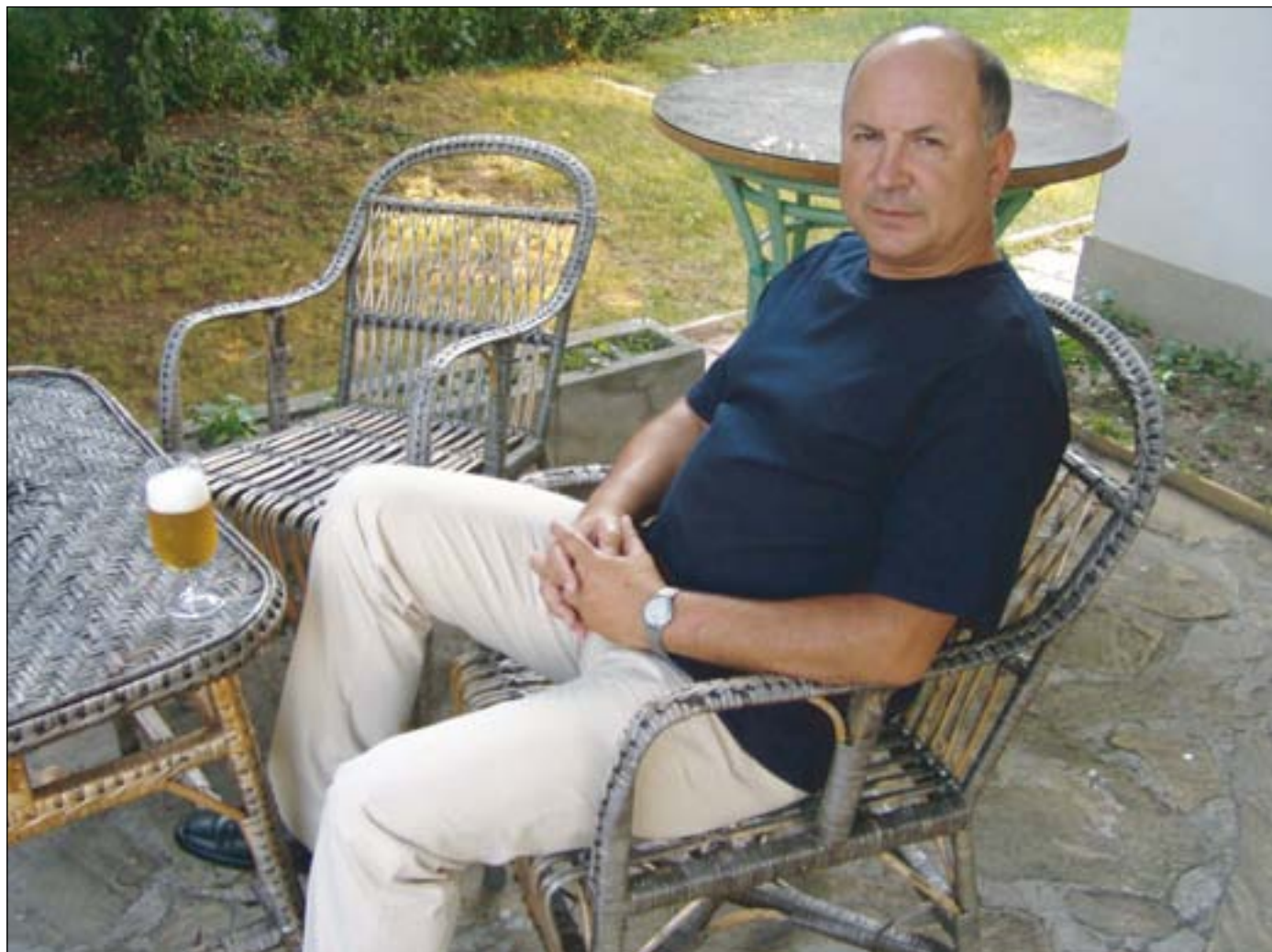
Ти замести в „Стари муцуни“ Георги Минчев, чувстваш ли на сцената нещо по-различно, когато си с Муцуните отколкото с „Щурците“?

Програмата ми със „Стари муцуни“ е много по-тежка, защото само аз пея там. Георги Минчев, който много държеше всички да му казват Гошо, а не Жоро, минимум две години преди да си отиде, ме накара да науча репертоара на групата, за да мога да свиря, когато по някакви причини или Пеци Гюзелев, или Иван Лечев не могат да дойдат за участие. Тогава това не стана, но при записа на албума „Светлината“, вече без бате Гошо, се постаряхме да запазим духа на групата, който той и вдъхна, макар че неговият и моят глас и натюрел са много

различни. Иронията, която имаше в текстовете на бате Гошо, Александър Петров успя да я запази и всички в групата продължаваме да свирим преди всичко за лично удоволствие, а не за да доказваме нещо.

Какви ти са спомените за Георги Минчев, кое е първото нещо, което ти идва наум, като си спомниш за тази ключова за българския рок фигура?

Многого ни срещи. Още преди да започна с „Щурците“ през 1976 г., свирех с него на студентски и новогодишни балове, той много добре правеше парчета на Елвис Пресли и Чък Бери. Сещам се и как пъх с нас „Бяла тишина“ на турнето „10 години по-късно“ през 1987 г. Той беше един много самотен човек, въпреки че правехме много купони в тях и се събирахме големи компании с много колоритни личности като карикатуриста Георги Чаушев, Вачката Бъндарака, с който Пеци и Киро Маричков са свирали още в Бъндараците (1962-1965 г. Бележка на автора.). Спомням си колко много ми хареса апартамента му, когато му отидохме за първи път на гости с жена ми. Тогава той живееше с една манекенка - Люси, която сега е в Лос Анджелис. Нямахме деца

и изглежда беше малко нещастен във връзките си със жените, нещо, което той възпя по много сполучлив начин в песните си. Но бате Гошо беше голям ентузиаст, умееше да запали хората край себе си, да работят с неговата тръпка, макар че от нещо няма да видят и стотинка.

Ти работи в миналото и с една друга голяма личност в родната ни музика – Емил Димитров.

Аз бях тогава в група „Фактор“ и като започнахме с Емил Димитров се преименувахме на „Синьо-белите“. Той дойде да ни прослуша в ДСО „Рила“, където бяхме на щат и свирихме на модни ревюта. Митко Щерев току-що се беше скарал за пореден път с Емил. Той правеше навремето такава еквилибристика. След като запише албум и направеше турне с Лили Иванова, скарваше се с нея и отиваше при Емил Димитров, след което записваше с него албум, скарваше се и се връщаше при Лили Иванова и така този пинг понг няколко пъти. Та, след поредното скарване Емил Димитров търсеше нова група. Одобри ни, започнахме да готвим репертоара му, а той отиде в Париж. Върна се с новия албум на Бари Уайт, който тогава много ме впечатли и с нови дрехи, заради които Националната телевизия тогава прекъснала прякото си предаване от Новогодишната програма, на която свирихме и се е извинила на зрителите за непристойното облекло на Емил Димитров. Можеш ли да си представиш какво е било възможно тогава? Спомням си, че пред нас пъ Лили Иванова с групата си „Маковете“ с художествен ръководител Митко Щерев и аз тогава за първи път свирих на неговия Хамонд орган, с който той много колегиално ми послужи.

Имам много добри и смешни спомени от записването на двойния албум на Емил Димитров през 1974 г. Това беше с един автобус „Шкода“ на дирекция „Музика“ направен като подвижно студио и в него имаше четириканален магнитофон, с който записвахме. Бяхме Марсел Барух на барабаните, Тенко Славов - китара, Весо Тодоров, по-известен като „Кокала“, на баса и аз. И понеже бяхме вече чули звука на въпросния албум на Бари Уайт, а с магнетофона в „Шкодата“ не можехме да докараме кой знай какъв звук, при записите аз или Емил Димитров дублирахме звука на малкото барабанче с уста – чък, чък, за да постигнем по-пластичен звук. Емил Димитров беше много земен и мил човек. Чувствахме го всички като приятел, нямаше нищо звездно в държанието му спрямо когото и да е било. Той беше такава звезда на времето, че можеше да си позволи неща, за които с „Щурците“ не сме си и помисляли. При него беше всичко много свободно и не само в свиренето,

много импровизирахме на сцената. Движещата сила на всички маймунджилъци беше менажърът на Емил - Веселин Андреев. В песента „Шехерезада“ той пускаше един блинци - Емил излизаше с пешкир на главата като от банята, сядаше върху друг на земята и се правеше на шаман, вероятно за да подчертае ориенталския характер на песента. Никога повече не ми се е случвало да стоя в Стара Загора десет дена и да изсвирим двайсет концерта през това време. Свирихме на невероятни места, стига там да има ток – село Ягода, Павел баня.

Вярно ли е, че ви е доплащал хонорарите?

Да, той казваше, че никой не може да бъде по-добре платен от музикантите на Емил Димитров и макар че според тогавашните таблици имаше най-високата тарифа и трябваше да получаваме колкото музикантите на Лили Иванова или „Щурците“, той ни доплащаше на всички хонорарите от свои пари, за да станат 35 лева като на тези, които имат солистична категория.

Защо Емил Димитров и други български звезди не можаха да съберат след години плодовете на своя труд и да запазят статута си на звезди, както е навсякаде по света?

Емил Димитров просто нямаше физическата възможност да продължава да бъде на сцената, а в България просто не можеше да се акумулира този успех. Каквото си успял да направиш в момента, въпреки всичките забрани – това е. Навремето имаше твърдо определени правила за заплащане: заслу-

жилият артист - 60 лева към хонорара, народният артист – 100 лева и нямаше мърдане от тези неща. Ако той беше запазил физическата си възможност да прави концерти като Лили Иванова и не се беше сменила системата – той сигурно щеше да получава една добра пенсия и може би щеше да получи един апартамент от Тодор Живков.

Сравнявам позициите на „Щурците“ днес, които са в България група вече на четири поколения, с тези на други водещи групи от бившия соцлагер като „Пудис“, „Омега“, „Олимпик“ и не бих казал, че са същите.

Не можеш да правиш сравнение, защото „Пудис“ свиреха в страна с двайсет милионен пазар и тяхната публика имаше братовчеди и роднини в Западна Германия, където също се продаваха техни албуми. „Омега“ още навремето свиреше като загреваща група в Англия на известни имена и до финансовите и други сфери на популярност, в които те се движеха, ние с „Щурците“ даже не сме се и приближавали.

А това за четирите поколения наши слушатели си прав и то се прояви на концерта, по случай издаването на „Антологията“ на „Щурците“, който записахме и издадохме на DVD. В публиката преобладаваше улегналата публика, но имаше и много млади хора. На нашите концерти това е било винаги. По-добре възпитаните семейства още навремето водеха децата си на наши концерти и те се възпитаха с една по-добра музика (сmee се). ■

КИРИЛ МАНОЛОВ

ЗАВОЕВАТЕЛЯТ НА НОВИ СЦЕНИ

ТЕКСТ И СНИМКИ: МАРИЯ ЗАХАРИЕВА

Казват, че на световноизвестния диригент Рикардо Мути принадлежи крилатата фраза: “Всички разбраха, че не можете да пеете като българите”. И наистина на летния фестивал в Гарс ам Камп, Австрия тази година младият български баритон Кирил Манолов нямаше равен на себе си не само по красотата на гласа си, но и по внушителното си сценично присъствие. Този български исполин, висок 202 см., е просто роден да се превъплъщава в ролите на крале, вождове и завоеватели.

Българската общност в Прага ще има възможността да се срещне с Кирил Манолов на 21 декември на Коледен концерт в Суковата зала на Рудолфинума в рамките на Дните на българската култура, които организира сдружение “Възраждане”.

Кики, кога започна да се занимаваш с музика?

Пея от дете. Винаги съм пял чисто и зотова, като навърших шест години, баба ми ме заведе в хор “Гусларче.” Там имаме прекрасен детски вокален педагог – Мила

Сиракова. С хора обиколихме почти всички градове на България и все печелехме първите места.

На 13 години реших да кандидатствам с фагот в Музикалното училище и дори свирех доста добре, но не издържах изпита по солфеж. Затова завърших една съвсем обикновена гимназия. След това реших да кандидатствам “Музикална педагогика” в Софийския университет, тъй като там изпитите ми се сториха най-леки. В комисията беше Павел Герджиков, който ми каза: “Моето момче, ти нямаш работа тук. Обади ми се в Академията.”

Музикална педагогика не ме прие, а то пак заради солфежа. Тогава отидох да уча мениджмънт в Датския колеж в София. Почти го завърших, но там от казарма не освобождават... Затова на 22 май следващата година се появих за първи път при Герджиков, а на 10 юли бях вече първи в класирането. Просто за един месец се стегнах и влязох. И това е първата ми добре свършена работа в живота.

А коя е втората ти добре свършена работа?

На 16 септември се ожених.

Има ли други музиканти в семейството ти?

Не, нито един. Аз съм първият. Майка ми и баща ми са икономисти. И брат ми е нормален човек – учи за банкер.

Какво ти даде следването в Академията?

Следването в Академията беше един нов свят за мен – нещо съвсем различно от онай обикновена гимназия, която бях завършил. Шест години ходех там с отворени обятия. Павел Герджиков ме свърза с моята професорка Илка Попова – един прекрасен човек. И двамата много ги обичам. А Павел ме е научил на всичко, което трябва да знае един артист – разучаване на ролята, вокална техника, стоене на сцената, проверяване на реквизитите, как да попадам в прожекторите... Благодарение на Герджиков още във втори курс се качих на сцената на Музикалния театър, където играех бодигарда на Минелай.

Приготвя ли ти сцената някакви изненади?

О, да. Винаги съм бил много емоционален. В Русе така се вживях в образа, че щях да осакатя един хорист. На сцената се разиграваше истинска битка, бяхме в доспехи и с тежки мечове. На премиерата на “Момчил” направо се бях забравил – ръгнах силно един хорист и му спухах две ребра.

Специализира ли някъде след като завърши?

Учил съм при много педагози. Бях повече от година в Милано при нашия известен

мецосопран Адриана Стаменова. Но най-важната среща за мен е със сръбското сопрано Оливера Миякович. Тя е “камер-зенгер” и 37 години е пяла във виенската Щатсопера. За една седмица направи чудеса с мен. Отключи в мен нещо, което е било затворено и неизползвано.

Има ли нещо, което те отличава от останалите баритони?

Сигурно. Майка ми казва, че това е кадифето в гласа ми. Но така говорят всички майки...

Имаш ли любими певци?

Аз почти никога не слушам записите заради певците, а заради музиката. Не искам да подражавам на никого, защото всеки има специфичен начин на пеене, а имитирането е много опасно. Искам да съм си аз. За мен операта е нещо по-специално.

Коя е любимата ти сцена?

Бургаската опера. Там се чувствам в свои води. Бургаската опера е единственият театър в България, правен специално за опера и затова има най-добрата акустика.

А коя е любимата ти роля?

Набуко. Това е моята роля. Макар че обичам да пея всичко.

Какво ти харесва най-много в тази роля?

Широтата на образа и широтата на пеенето.

Чувстваш ли се завоевател на сцената?

Да, имам амбиция да бъда завоевател на нови сцени. И, слава богу, че е така. Иначе за какво е целият този зор?

Случват ли ти се интересни неща в оперния свят?

Да, непрекъснато ми се случва нещо интересно. Това е един водовъртеж. Приятно ми е да съм в него, да пътувам, да се срещам с нови хора, да виждам нови държави. И всеки път трябва да се доказвам – отново и отново...

Какво очакват от българските певци в чужбина?

Да бъдеш млад български певец е най-тежкото. Всички очакват от мен да пея като Гяуров, Гюзелев, Гена Димитрова или Райна Кабаиванска. И аз съм длъжен да защитя тези очаквания. Засега успявам.

Кой е най-добрият ни баритон в момента и кои български певци според теб правят в момента световна кариера?

Владимир Стоянов е най-добрият ни баритон - и като певец, и като артист, и като приятел. Той пее навсякъде в Италия и вече има договор с Метрополитен.

Световноизвестни наши певци са Веселина Кацарова, Дарина Такова, Юлиан Константинов, Красимира Стоянова, Бойко Цветанов.... В момента около 15 български певци правят световна кариера.

Какво отличава българските оперни певци от останалите изпълнители?

Гласовете. Винаги се познава българският глас. Българите имат специфичен и много красив тембър.

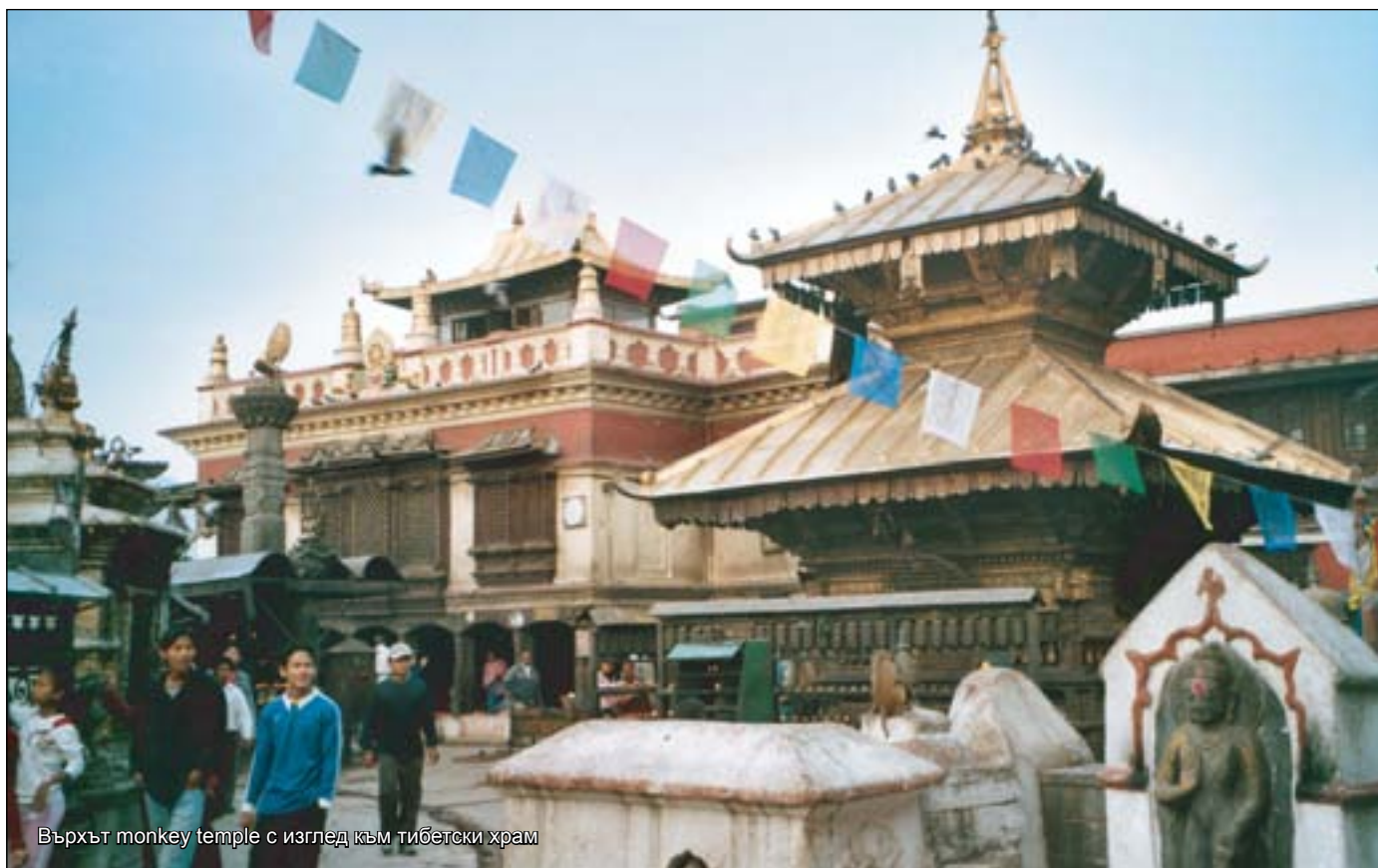
Имат ли самочувствие нашите певци в чужбина?

Аз самият имам самочувствие. Навсякъде съм добре приет и навсякъде се отнасят много добре с мен. Когато престанат да ме приемат добре, ще спра да пея. Не се чувствам потискан като българин. Дори се чувствам ухажван и понякога си мисля, че съм галеник на съдбата. ■

КИРИЛ МАНОЛОВ

е роден през 1976 година в София. Завършва Държавната музикална академия “Панчо Владигеров” в класа на проф. Илка Попова. Солист е на Бургаската опера, гастролира в Пловдив, Варна, Русе, Стара Загора. Специализира при Адриана Стаменова и Оливера Миякович. Участва в гала концерти с Райна Кабаиванска и Анна Томова-Синтова. Носител е на редица награди от наши и международни конкурси: Български конкурс за певци и инструменталисти (1998), “Любомир

Пипков” (2000), “Казинос”, Австрия (2000), Лаука, Финландия (2001), „Пролетта, приятелството и изкуството“, Корея (2001), “Станислав Монюшко”, Полша (2001), „Мануел Аусенси“, Испания (2004), Каприоло, Италия (специална, 2004), “Пълдин” (2005), “Христо Бръмбаров” (2006). Репертоарът му включва около 20 роли, между които Набуко (“Набуко”), Ескамильо (“Кармен”), Фигаро (“Севилският бръснар”), Валентин (“Фауст”), Марчело (“Бохеми”), Силвио (“Палачи”), Граф Ди Луна (“Трубадур”), Ренато (“Бал с маски”) и др.

Върхът monkey temple с изглед към тибетски храм

НЕПАЛ И ТИБЕТ ПОД СТРЯХАТА НА СВЕТА

ТЕКСТ И СНИМКИ: ЗЛАТИНА ЙЕРЖАБКОВА

Не знам дали това е остатък от номадското минало на човечеството, но повечето хора живеем със своите мечти за пътешествия и сякаш за всеки от нас има една точка на планетата, която го привлича повече от което и да е друго кътче на света. За мен лично това място винаги е бил Тибет и към него се отправих за първото голямо приключение в живота си.

Най-високо разположената страна в света ме привличаше с пустотата си. Вярвах, че ще ми помогне да усетя за цялото си съществуване идеята за нищото като същност на Битието. Вярвах, че това е мястото, където ще се отърся от егото си – поне доколкото това е възможно за човек от западния свят. Че пустотата на гледката на най-високите върхове на земята ще ме научи по-интензивно и по-пълно, откогато и да било, да възприемам света около себе си и преди всичко Живота.

Привличаше ме страната, където идеите на будизма, на тантристкия будизъм, се усещат сякаш най-осезаемо, но където знаех, че ще ме боли от прекия сблъсък с последиците от Културната революция и все по-явното нахлуване на съвременния китайски начин на живот.

ПОДГОТОВКАТА

Година и девет месеца преди да превърна в реалност своята най-голяма мечта бях поканена на рождения си ден от най-известната тибетоложка в Чехия Зузана Ондомишиова на солени тибетски чай. Срещата ми с нея за пръв път ме накара да видя Тибет като реална своя цел. Десет месеца по-късно намерих сред приятелите си съмишленик, който да сподели с мен това изживяване. В началото на 2006 г. се появиха още дванайсет, с които да основем група и да заминем заедно. Опитната ни водачка ни състави програма според нашите желания и финансови възможности, което ще рече да видим максимум за възможно най-кратко време и най-малко пари. За тази цел се оказа, че ще се

наложи да минем през Непал, което на алчните ни за пътувания и преживявания души се стори като изникнало сякаш от приказките решение на ребуса.

НАЙ-ВАЖНИТЕ УРОЦИ

Към Катманду, столицата на Непал, където трябва да уредим визите си за Тибет, който е част от Китай, пристигаме по време на генерална стачка в кралство Непал – поредният опит на местните жители да бъде възстановен парламента.

Все още не осъзнаваме напълно, че най-големият дар, който ще ни даде престоя в Непал и Тибет, може би няма да са нови мъдрости, а осъществяването на вече приетите от самите нас. Нещо, предполагам, неизбежно за всеки, който се появи из

тези краища на света и види със собствени си очи как идеите на индуизма и будизма са попили в ежедневието на местното население. "За всеки", разбира се, казано условно. Не включвам в това число туристите, посещаващи тези земи със снобската цел да отбележат с кръстче върху картата на света поредната посетена от тях държава.

ПОКОРНОСТ

Цялото ни пътуване е един триседмичен урок, по време на който нямаме друг избор освен да се научим да приемаме нещата, които не зависят от нас и да открием в себе си силата да ги понасяме. С покорството и съзнанието, че политическата ситуация в Непал може би изобщо няма да ни позволи да стигнем до Тибет се отправяме и към пражкото летище. Проблемът е, че полети до Ласа, столицата на Тибет, има само от Пекин и Катманду. Но за нас вариантът да пътуваме до Пекин и оттам до Ласа е прекалено скъп. По-скоро ни привлича идеята да опознаем и Непал и след пристигането в неговата столица да продължим пътуването си по земя. От Европа до Катманду обаче също няма преки полети. Възможностите са да летим до Франкфурт или до Москва и от там до Делхи, откъдето после да продължим за Катманду.

ПЪРВИ СРЕЩИ С ЧУЖДАТА РЕАЛНОСТ

След двете прехвърляния в Москва и Делхи, второто от които означава за нас девет часа престой и сън в залата за транзитно пътуващите на летището в индийската столица, най-после се отправяме към самолета за Катманду. Спрямо Чехия сме придвижили часовниците си с три часа и половина напред.

Щателните проверки, наложени от повишените мерки за сигурност (отново свързани с генералната стачка в Непал), са така абсурдни, че предизвикват усмивки на лицата ни. Ръчният ни багаж и ние самите преминаваме през три контроли, при всяка от които се поставя печат на специални бележници, закачени на всяка отделна чанта. При качването в самолета попадаме на чешка група алпинисти, с които по време на пътешествието ни из Тибет ще се засечем по-късно още два пъти. Отново преместваме часовниците си. Куриозното е, че само с петнайсет минути напред спрямо Индия. Бързо разбираме, че в това се крие не само желание за точно отбелязване на времето, но и известен стремеж към уникалност. По време на краткия полет, който продължава по-малко от час, за пръв път виждаме Хималаите. Гледката е действително силно въздействаща и трудно се намират думи, които да пресъздадат емоциите, които предизвиква в нас. Повечето селища, които се разкриват пред очите ни, са строени по краищата на хълмовете над хиляда, може би и две хиляди метра дълбоки каньони. Кацаме в Катманду, който от самолета изглежда като град, тънещ в зеленина, но скоро ще разберем, че това е по-скоро илюзия, създавана от околните приблизително три хиляди метра високи върхове, по които има богата растителност. Затова пък ни чакат редовни срещи с маймунки и с безпризорни крави, които като свещени животни тук никой не закача, но и за които никой не се грижи. Аерогарата е малка и много уютна. Изглежда, че сме единствените туристи, пристигащи в този ден в парализирания от протестни акции Непал. Изцакваме да получим визите си, които до три дена престой в страната са безплатни.

На излизане от летището, към което масово се отправят туристи, напускащи Непал, към нас се запътва учуден американски журналист с камера и микрофон в ръка за кратко интервю. Нас обаче повече ни вълнува въпросът как ще стигнем до туристическия квартал Тхамел, щом през деня цари полицейски час и е спрян градският и междуградският транспорт. За щастие, една автобусна линия все пак не е спряна – тази от летището до Тхамел. Непал печели предимно от туризма и дори и в ситуация като тази, в която се озоваваме, за туристите се мисли и правителството прави всичко, което е по силите му, да им осигури максимална сигурност и удобства. Последното е все пак относително понятие. Първо се оказва проблем да се опазим от носачи, на които не искаме да плащаме излишно пари. И веднага след това се налага почти да воювам за места в автобуса. Към автобусчетата, тръгващи без разписание, в момента, в който се напълнят, или по-точно казано препълнят, в седмиците на протестите се устремяват и много местни жители. За тях това е единственият транспорт до центъра. Успяваме да се натъпчем заедно с няколко англичани, с които пътуваме още от Делхи и куп непалци. Носачите все пак успяват да изтръгнат от нас рупии и някой друг долар, но впечатляващото е, че ръце за пари протягат не тези, които качват и пазят на покрива багажите ни, а други, които само подскачат покрай тях. По пътя попадаме сред протестни акции. Движението препречват запалени гуми. Представителите на властите моментално нареждат да минем по страничните улици – тесни сокачета, по които е цяло чудо, че не се преобръщаме.

ЛЮБОВ И ПОЛИТИКА

Настаняваме се в най-удобния хотел от цялото ни триседмично пътешествие.

Статуя на Буда в поднижието на monkey temple

Шваямбхунат – най-старата ступа в Непал

Пашупатинат – кремация на мъж от трета или четвърта каста.

“Символични” гробници на представители на първа и втора каста.

И започваме да си доизясняваме откъде водят началото си протестите в Непал. В действителност тяхна цел никога не е било свалянето на краля. Идеята е поддържана единствено от местните маоисти, подбуждани от Китай, който в последно време полага все по-недвусмислени усилия да разширява своето политическо влияние над приблизително петнайсет-милионния Непал.

Научаваме, че кралят Гианедра е член на династията Шаха, която управлява Непал от средата на 18 век, когато успява да обедини трите по-малки кралства Катхаманду, Патан и Бхактапур. Престолонаследник обаче е бил не той, а племенникът му Дипендра, който през 2001 година избива по време на празненство под влияние на алкохола всичките си роднини и накрая се самоубива. Причината е удивително романтична. Дипендра се влюбил в жена, която според протокола на кралство Непал не можела да стане негова съпруга. За такава, поради държавните интереси, му е била отредена друга, за която пък принципът не желал да се ожени. По време на кървавия инцидент от двореца отсъства единствено чичо му, настоящият крал Гианедра, чието управление е от момента на възкачването му на трона съпровождано от почти нестихващи народни вълнения. Няколко дена след отпътуването ни от Непал те действително доведоха до възобновяването на парламентарния контрол над управлението в страната.

ГРАДЪТ НА КРАЙНОСТИТЕ

Катманду е разположен в котловина, носеща същото име, приблизително на 1300 м. надморска височина. В него откриваме впечатляващи солидни сгради и къщички, които ни се струва, че може всеки момент да се срутят. Почти на всеки ъгъл има бунища, които обаче в действителност съвсем не са нещо типично за града – причината отново е генералната стачка и фактът, че вече седмици държавните служители не подхващат работа. Затова пък безумно

преплетените кабели на електрификацията, телефонните линии и интернета са нещо, което ще откриете тук най-вероятно и след два-три години. Поне ви е ясно защо и леко по-силен ветрец и дъждец са достатъчни, за да останете без ток – свежите със сигурност не са излишно пособие тук. Повечето храмове, които виждаме в Катманду, са възникнали през 17 век. От същия период са и постройките, принадлежащи към стария кралски дворец (днес вече необитаем) на площада “Дурбар”, представляващ същинския център на града. Тук откриваме и храмове, посветени на Шива и Вишну, както и двореца на “живата богиня” Кумари Деви. За такива, според предсказанията, са избирани малки две-три годишни момиченца, които до деня на първата си менструация са носени на ръце (тъй като според традицията не бива да стъпват на земята), отрупвани с дарове и един път годишно при големи празненства са изнасяни на носилка сред народа. Животът им обаче е тежък не само по време на периода, когато са тачени като “живи богини”. След като напуснат двореца, макар да продължават да бъдат почитани и отрупвани с богатства, обикновено остават сами до края на живота си, тъй като според поверието женитбата с жива богиня носи нещастие.

Встрани от главния вход на стария кралски дворец се намира релеф, изобразяващ Кало (черния) Бхаирава, най-лошото възплъщение на бога Шива – шесторък демон с огърлица от човешки черепи. Дървена мрежа на една от стените на кралския дворец скрива изображението на белия Бхаирава (с глава от злато), което, за съжаление, може да бъде видяно само един път в годината.

Катманду е град с приблизително половин милион жители и за един ден трудно могат да бъдат видени всички негови забележителности. Не пропускаме възможността да минем и през най-бедняшките, лишени от канализация квартали, където хората живеят по-скоро на улицата, отколкото по домовете си и се събират за пране, миене

на съдове и къпане около откритите обществени умивални. Кравите се хранят на бунището с найлонови торбички и хвърлени по пътя опаковки от презервативи. Екскурзоводката ни обяснява, че това е последица от масовата пропаганда, целяща ограничаването на венерическите заболявания и раждаемостта сред температураментното население на Непал, сред което съвсем не е рядкост да се забележат тринайсетгодишни майки.

ТЯЛОТО, РЕЧТА И МИСЪЛТА НА БУДА

От тесните улички на града се отбиваме към площад, на който се намира скоро построен тибетски манастир. Редно е да отбележим, че в Непал от 1959 г. (годината, откогато е в изгнание и четиринайсетият Далай Лама) живее малцинство от тибетски имигранти, избягали от комунистическия режим и репресиите, на които са подлагани тибетците в Китай. Доминантата на площада е построената през 17 век ступа Катесимбуху, която е копие на най-старата ступа в Непал Шваямбхунат. Ступите са островърхи здания с основа, обикновено във формата на полукълбо, каквито се срещат предимно на Индийския полуостров и почти в цяла Азия. Представяват тялото, речта и мисълта на Буда и същевременно показват пътя към просветлението. Но също така и четирите стихии – огъня, въздуха, водата и земята и тяхното място в устройството на света. Погледнати отгоре приличат на мандала – символ на устройството на макро- и микрокосмоса.

Малки ступи в Катманду откриваме на всяка крачка – и в най-затънтените улички. Но естествено една от основните ни цели е върхът наричан monkey temple – поради факта, че е населен с маймуни, които, както сме предупредени, обичат да крадат фотоапарати. Там именно се намира споменатата най-стара ступа Шваямбхунат, което ще рече възникнала от самосебе си. Ступата е била най-вероятно построена

още по времето на живота на Гаутама Буда, принц Сидхарта или най-късно през 3. в. пр.н.е., когато в Катманду идва индийският император Ашока. Заобиколена е от тибетски будистки манастир и хиндуистки храм, както и от множество малки ступи. Над стълбището, водещо към нея, се намират и огромен символ дордье, принадлежащ на будисткото божество на силата. Мястото е изумителен пример за религиозна толерантност и за това как умело могат различни вероизповедания взаимно да се допълват и преплитат в живота на един народ. Едни и същи храмове в Непал служат за провеждането на обреди и на двете най-широко разпространени религии в страната.

Все пак преобладаваща религия в Непал е индуизмът и ние се отправяме към най-свещеното за хиндуистите място в страната. Нарича се Пашупатинат и именно тук виждаме къде двайсет и четири часа в денонощието непалците кремират мъртвите хиндуисти.

Местата за горене на представителите на отделните касти са разделени от мостче, минаващо над свещената река Багмати, в която се замита пепелта на починалите. Последната ни цел е най-голямата ступа в света, построената през 14. век Боуддханат, която днес е център на тибетските имигранти в Непал. Впечатляващо място с трийсетина малки тибетски храма. След кратка почивка в хотела, все още уморени, се отправяме на покупки – вече научени как да се пазарим с местното население, от което за една и съща цена можеш да купиш и един, и шест броя от определен вид стока.

ПЪТЯТ КЪМ ТИБЕТ

Въпреки че границата с Китай е само на 90 км от Катманду, решаваме да потеглим към нея още преди зазоряване. Предпазлив сме – и с основание. Не знаем какви препятствия ще ни чакат по пътя. А в Китай работното време на всички държавни служители е от 10 до 16 часа, което важи и за митничарите, т.е. в 4 следобед границите се затварят и не ви остава нищо друго, освен да чакате до следващия ден. В случая трябва да се има предвид и фактът, че Китайската република по отношение на часовите пояси изпада в противоположния екстрем спрямо Индия и Непал. В цялата страна важи един час, а именно пекинският, така че в някои части от страната слънцето изгрива почти на обяд. За щастие, това не се отнася до автономната област Тибет. Проблем е, че трябва да придвижим часовниците си с още два часа и петнайсет минути (т.е. с Чехия разликата във времето вече е 6 часа), което означава, че за да успеем да минем границата същия ден, желателно е да стигнем до 13 часа

Празненство в индуистки храм

непалско време до граничния пропускателен пункт.

Препятствията започват още на излизане от Катманду. Оставаме в колона от превозни средства, всяко от които се претърсва от военните. Докато стигнат до нас и ни дадат предимство като на чужденци, под прозорците на автобуса ни минава погребално шествие и виждаме мъртвец, увит в традиционния оранжев плащ. На разсъмване автобусът ни, в който с европейските си размери едва сме успели да се сместим, изведнъж спира и шофьорът ни предлага да се върнем в Катманду. Твърдо решени да продължим пътя си към Тибет отказваме и слизаем да разберем какъв е проблемът. Отсечено дърво с дебел ствол е паднало по шири-

ната на целия път. Бързо установяваме, че това е дело на местните жители. Сто метра по нататък ни чака “барикада” от камъни, която ние, жените, ликвидираме, докато мъжете правят отчаяни опити да отместят дървото. По иначе осеяния с бясно движещи се коли, автобуси и камиони път по време на стачките не минава почти никой и така не ни остава нищо друго, освен да разчитаме единствено на собствените си сили. Не успяваме да намерим решение на проблема, докато не се появи петнайсетгодишният младеж, който през нощта е отсякъл дървото и е готов срещу 1500 рупии (приблизително 20 долара) да го разреже в средата. Оценяваме “предприемаческия му дух”, но сме твърдо решени с останалите саботажници да се справим сами и за щастие успяваме. Китайците ни посрещат с препарати за дезинфекция и формуляри, в които трябва да отговаряме на въпроси от типа дали не ни е било лошо през последните дни. Мерят ни и температурата със странни апарати, приличащи на пистолети, чиито инфрачервени лъчи насочват към челата ни и почти при всички установяват, че тя е значително по-ниска от нормалната за човешкото тяло. Във всеки случай решават, че не сме носители на вируса на птичия грип и ни пускат в страната си. Едно от малкото предварително уговорени неща по време на това пътешествие е автобусът, с който ще се движим из Тибет и шофьорът, който още в началото успява да спечели възхищението ни с невероятните си умения да кара по тесните планински пътища, по които рядко попадаме на асфалт. ■

/Продължението на статията очаквайте в следващия брой/

Боуддханат – най-голямата ступа в света

Оризиви полета в Хималаите

ПРЕЗИДЕНТСКИ ИЗБОРИ 2006

По данни на Централната изборителна комисия окончателните резултати от първия тур на президентските избори в страната са:

Неделчо Беров – 9,753%
Любен Петров – 0,498%
Георги Първанов – 64,047%
Григор Велев – 0,714%
Петър Берон – 0,785%
Волен Сидеров – 21,486%
Георги Марков – 2,716%

По предварителни резултати от втория тур на изборите в страната при обработени 99.11% протоколи от СИК Георги Първанов получи 75,926% от гласовете а Волен Сидеров 24,074%.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗБОРИТЕ

Настоящият български президент Георги Първанов получи най-голямо доверие от гласувалите по време на президентските избори на 22 октомври тази година. Най-голям е вотът за Георги Първанов в районите със смесено население. В Кърджали са го подкрепили 86,3% , в Разград – 79,95%, в Силистра – 76,90%, в Търговище – 76,82%, в Хасково – 62,32% и в Шумен – 70,59% от гласувалите. В София е получил 57,2% от гласовете, а в чужбина – 82,13%. В САЩ обаче 42,16 % от избирателите са гласували за Първанов, а 38,19% – за Неделчо Беров. На второ място се класира Волен Сидеров, като Неделчо Беров е пред него само в София. Волен Сидеров има най-много гласове в Стара Загора (28,7%), Русе (27,7) и Пловдив (25,7%). В Пловдив и Стара Загора настоящият президент получи 57,3%, а в Русе – 59,1%. Варна е градът, в който лидерът на “Атака” има също силни позиции. Там той спечели 25,3 % от гласовете, а Първанов – 57,6%. Избирателната активност на населението беше 40%. В Чехия имаше две секции - в Прага и в Острава. Гласуваха общо 365 души. Георги Първанов получи 59,45%, Волен Сидеров – 17,26%, Неделчо Беров -15,34%, Петър Берон – 3,28%, Георги Марков – 1,64%, Любен Петров и Григор Велев – по 1,09 %

31 000 българи (1,2%) са дали протестен вот, като се зачеркнали повече от една кандидат-президентска двойка. Причина за това е кампанията на ВМРО, както и призивът за бойкотирание на изборите. Още 3 000 бюлетини са недействителни, защото са пуснати само с един печат.

ТАЙНАТА НА ВОТА

Има редица оплаквания, че тайната на вота е нарушена заради зле прегъната бюлетина и прозрачните урни. От Министерството на държавната администрация няколко пъти са предупреждавали ЦИК за проблема, съобщил зам.-министър Мария Девизиева. Говорителят на ЦИК обясни в отговор на това, че фабричното съгване оскъпява много бю-летините и няма да бъде въведено при втория тур на изборите. В медиите се появиха твърдения, че 60% от членовете на секционните изборителни комисии не познават зако-на и това е причината за повечето нарушения по време на изборите. Избирателите също не са били добре запознати с правата си.

ЧУЖДИТЕ МЕДИИ ЗА ИЗБОРИТЕ В БЪЛГАРИЯ

Чуждите медии пишат, че изборите в България са протекли под знака на масовото разочарование, апатия на избирателите и национализъм. Изтъква се, че Георги Първанов има убедителна победа в първия тур и няма голям съперник за втория тур. Австрийският “Курир” в статията “Засилващ се национализъм в България” пише колко големи са яростта и отчаянието от бедността, безработицата, криминалната престъпност и корупцията в страната, както и растящия скептицизъм към Европейския съюз. Италианската агенция АНСА смята, че преизбирането на Първанов е предпрешено, защото той няма равностоен съперник, но че недоволството на народа нараства. “Про-тестът на българския избирател се изразява преди всичко чрез рекордния отказ от гласуване”, пише френският “Либерасион”. (МЗ.)

АБОНАМЕНТ

АКО ИСКАТЕ ДА НАУЧИТЕ НЕЩО ПОВЕЧЕ ЗА БЪЛГАРИТЕ В ЧЕХИЯ И ПО СВЕТА, АКО ВИ ИНТЕРЕСУВА ЖИВОТА НА ИНТЕРЕСНИ ЛИЧНОСТИ, СВЪРЗАНИ С БЪЛГАРИЯ, АБОНИРАЙТЕ СЕ ЗА СПИСАНИЕ “БЪЛГАРИ”.

ГОДИШНИЯТ АБОНАМЕНТ ЗА 5 БРОЯ С ПОЩЕНСКИТЕ РАЗХОДИ Е 150 КРОНИ.

КОНТАКТ:

o.s. VAZRAŽDANE,
MOJMIROVA 3,
140 00 PRAHA 4
GSM 777 196 322,
FAX 261 226 694
balgari@atlas.cz

Българя, брой 4, 2006

Издание на българското малцинство в Чешката република
Издател: сдружение “Възраждане”, Americká 28, 120 00 Praha 2
Излиза с подкрепата на Министерството на културата на Чешката република
Регистрационен номер в Министерството на културата: E 13282
Тел: 777 196 322, факс: 261 226 694,
e-mail: balgari@atlas.cz

Директор на изданието:

Мария Захариева

Главен редактор:

Иван Иванов
Сътрудници: Наталия Бояджиева,
Златина Йержабкова, Асен Милчев

Коректор:

Лора Владимирова
Дизайн: Михал Хусак
Година 5, брой 4/2006

BALGARI

Periodikum bulharské menšiny v České republice
Časopis je vydáván s finanční podporou Ministerstva kultury České republiky

Ако ви липсват стари броеве на списание “Българи” и желаете да ви бъдат изпратени по пощата срещу 20 крони за брой, моля контактувайте ни на телефон 777 294 123 или на e-mail: balgari@atlas.cz

EFFP

EURO
FINANCE
PRAHA

FINANČNÍ PORADENSTVÍ

Kocianova 1582/5

155 00 Praha 5

Tel. & fax: 235 512 952

Email:

info@eurofinancepraha.cz

Internet:

www.eurofinancepraha.cz

НЕДВИЖИМИ ИМОТИ:

- ПОКУПКА
- ПРОДАЖБА
- НАЕМИ

ФИНИНСИРАНЕ ИПОТЕКИ КРЕДИТИ:

- НА ФИЗИЧЕСКИ
ЛИЦА
- НА ФИРМИ
- НА СДРУЖЕНИЯ

ЗАСТРАХОВКИ:

- ЖИВОТ
- ЗЛОПОЛУКА
- СГРАДИ
- ИМУЩЕСТВО

ЮРИДИЧЕСКИ УСЛУГИ:

- КОНСУЛТАЦИИ
- ДОГОВОРИ
- ЮРИДИЧЕСКИ
СЪВЕТИ

o. s. Vazražďane
a Bulharský kulturní institut
za podpory Ministerstva kultury ČR
a hlavního města Praha
v rámci Dnů bulharské kultury
představují duo:

**STOJAN
JANKULOV**
(perkuse)

**ELICA
TODOROVA**
(zpěv, perkuse)

DRUMBOY

FOLKLÓR ZA HRANICEMI TRADIC

5. listopadu od 20:00
LUCERNA MUSIC BAR

Vodičková 36, 110 00 Praha 1,
Tel. 224 217 108, www.musicbar.cz

Vstupenky: 150,- Kč v předprodeji Ticketstream
170,- Kč na místě

